УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 123. — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЛИПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 2, 1969 No. 123. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 1 липня 1969

В АМЕРИЦІ

У БІЛОМУ ДОМІ ВІДПРАВИВ в минулу неділю Богослужбу жидівський рабін Луіс Фінкельштайн, канцлер жидівського Теологічного семінара в Ню Йорку. Однак перед тією відправою Лютеранський хор відспівав християнську пісню, наприкінці якої говориться про Святу Тройцю, якої не визнають жиди мойсеєвого віравизнання. За встановленим за президента Ніксона порядком — у Білому Домі кожної неділі відправляється Богослужба за іншим визнанням, щоб підкреслити релігійну толерантність та всенародний характер президента Америки. Пані Ніксон плянує видати окремою книжкою пропсвіді, що були виголошені в Білому Домі.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРЕЗИДЕНТИ НАДАЮТЬ так званий „персональний титул" амбасадора або міністра дипломатам, чи тимчасовим репрезентантам Уряду в різних спеціяльних місіях, щоб ті особи мали більший авторитет. Однак голова сенатської Комісії для закордонних зв'язків сен. Дж. В. Фулбрайт спротивився такій практиці, яка вимінає Сенат, що повинен затверджувати кожного нового амбасадора. Припускають, що число „персональних амбасадорів" буде зредуковане.

З МИТНОГО УРЯДУ ВІДІЙШОВ у стан спочинку його голова, Лестер Д. Джансон після 36-ох років праці в тому Уряді. Він діставав 28.000 дол. річної платні, але саме недавно підвищено ту платню до 36.000 дол., що їх дістане вже його наступник. Митний уряд приспорив державній скарбниці в мин. році 3,600.000.000 дол. з митних оплат. Кошти адміністрації Митного уряду стоять у пропорції до його прибутків як 1:33, себто — за кожних видаткованих 3 доляри Митний уряд дістає 100 дол. Лестер Джансон відзначався незвичайною чесністю, суворістю і відданістю своїй праці і він втішався великою пошаною в Уряді й Конгресі.

ПРЕСТИЖ АМЕРИКИ ПОНИЗИВСЯ в громадській думці світу — твердить спеціяльно покликана 5-тичленна Американська Дорадча Комісія в справах інформації, на чолі якої стоїть Франк Стентон, президент радіовисильні Коломбія Бродкестінг Сістем. Названа Комісія подала низку причин некорисної думки у світі про Америку, між ними — закордонну політику, вуличні й університетські авантуро, зріст злочинства і т. п.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ІНВЕСТИҐАЦІЇ (ЕфБІАй) ВИЯВИЛО на судовій розправі в Нюарку, Н. Дж., записи із тайного підслуху, що його ЕфБІАй переводило роками в головній квартирі лідера підпільної злочинної організації Мафії, Саймона Річчо де Кавальканте. Проголошені в суді підслухані розмови того голови могутньої, широко розгалуженої злочинної організації мало на цілі, між іншим, доказати доцільність системи поліційного підслуху, всупереч принциповим опонентам такої методи, яка ніби порушує конституційну недоторканність приватного дому.

ЧОРНІ ЕКСТРЕМІСТИ ВИДАЛИ 23-сторінкову книжечку для дітей з кольоровими рисунками, де м. і. представлено, як-то діти проколюють ножем поліціянта і т. п. „повчальні" методи виховання. Ця „Ілюстрована книжка чорних пантер" викликала обурення серед сенаторів у Вашингтоні, як наявний доказ політичного й морального характеру „чорних пантер".

КОШТИ ПРОЖИТКУ В ЗСА ЗРОСЛИ за перших чотири місяці урядування Ричарда Ніксона на 2.2%. Фахівці потішають себе, що темп зросту цін дещо сповільнився.

У СВІТІ

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ВИНАЙШОВ собі новий шлях масового перекидування зброї і всяких припасів для свого війська і для В'єтконґу в Південному В'єтнамі: почерез порт Шігануквіль в Камбоджі. Голова Камбоджі князь Нородом Шіганук, очевидно, знає про це, але толерує, лякаючися виступити активно проти сусіднього мілітарно сильнішого Північного В'єтнаму, з яким Камбоджа має дипломатичні взаємини. Камбоджа живе також в „приязні" з Комуністичним Китаєм, зате зірвала дипломатичні взаємини з ЗСА, закинувши їм порушування кордонів Камбоджі американськими вояками у Південному В'єтнамі.

ІНДІЯ ДУЖЕ СТУРБОВАНА, що Комуністичний Китай збудував битий шлях від Кашґару в західній китайській провінції Сінкіанг до Гільґіту, в Кашмірі, що належить до Пакістану. Комуністичний Китай вислав був до Пакістану 12.000 своїх вояків, щоб вони будували той шлях, і те військо буцім-то все ще перебуває в Пакістані. Індія вбачає у цьому велику загрозу для своєї безпеки.

НА МАДЯРЩИНІ ПЕРЕВЕДЕНО реформу високого шкільництва з запевненням студентам у 89 тамошніх високошкільних установах більший голос в справах гуртожитків та признаванні стипендій. Водночас, на Мадярщині значно покращала господарська ситуація внаслідку переведення цілого ряду таких самих реформ, що їх Совєти заборонили переводити — в Чехо - Словаччині.

ЧЕСЬКИЙ ПАРТІЙНИЙ ШЕФ ГУСТАВ ГУСАК НАРІКАВ, що в Чехо - Словаччині панівний тепер „настрій резиґнації, депресії і песимізму". Водночас прем'єр д-р Ольдріх Черник таврував у промові, яку виголосив в минулу п'ятницю до групи старших членів компартії, що господарська ситуація в ЧССР погіршується внаслідку тихого масового саботування праці чеськими робітниками. Це своєрідний „швейкізм" — назва від героя повісти Ярослава Гашека „Добрий вояк Швейк", який зумисне вдавав придуркуватого, щоб не служити в австрійському війську.

В ІТАЛІЇ ВІДБУВСЯ 48-годинний страйк начальників залізничних станцій: в тому часі залізничний рух в Італії був цілком здезорганізований і тільки чудом не було ніяких катастроф. Страйк мав матеріяльне підложжя.

У БІСКАЙСЬКІЙ ЗАТОЦІ БІЛЯ ЕСПАНІЇ ЗУДАРИЛИСЬ в минулу неділю великий на 28.778 тонн містоти танкер „Ля Флеш" з британським вантажним кораблем „Канберра Стар" містоти 8.398 тонн. У тій катастрофі не було людських жертв.

4 ІЗРАЇЛЬСЬКІ ДЖЕТИ ПЕРЕЛЕТІЛИ 17 червня ц. р. низько над Каїро, навіть над мешкальним домом президента Нассера, зробили масу фотографій та спокійно відлетіли, без ніякого спротиву збоку єгипетського летунства і навіть без проголошення в Каїро летунської тривоги. Це було власне причиною, чому раптом в минулому тижні димісіонували командант єгипетського летунства віце-маршал Мустафа Шалябі ель-Геннаві і шеф єгипетської протилетунської оборони ген. Гаасан Гамель. Найбільше лютували совєтські військові „дорадники", себто генерали, стаціоновані в Єгипті, як-то ізраїльські летуни можуть безкарно залітати вглиб Єгипту.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРОДОВЖИЛА ЗАКОН ПРО ДОДАТКОВІ ПОДАТКИ

Вашингтон. — В понеділок, 30-го червня, Палата Репрезентантів більшістю 210 проти 205 схвалила запропонований Урядом президента Ніксона законопроєкт, продовжуючи ним додаткові податки від надмірних прибутків, відкликаючи сім відсотків інвестиційного кредиту та звільняючи від федерального прибуткового податку яких 13 мільйонів родин, що мають малі прибутки. Перед самим голосуванням лідер республіканських членів Палати конгресмен Джералд Р. Форд відчитав скерованого на його адресу листа від президента Ніксона, в якому заповідається „багатозначну реформу" податків. Президент запевнив Палату, що „немає причин, чому б законопроєкт про далекойдучу реформу податків не мав бути представлений Конгресові цього літа", що такий плян уже був заповіджений Конґресовою Комісією способів і засобів та що це є також у пляні Уряду. Проте, Президент додав, що в першу чергу треба припинити інфляцію і для тієї мети необхідно продовжити додаткове оподаткування. Запевнення президента Ніксона розвіяло сумніви багатьох конґресменів, що Уряд, здобувши від Конґресу апробату на продовження додаткового оподаткування, „забуде" про необхідність далекойдучих податкових реформ. Закон про продовження додаткових податків схвалено лише на кілька годин перед його вигасненням, бо дотеперішній закон у цій справі кінчався того ж дня о 12-ій годині ночі.

Бюджетовий рік ЗСА закінчився надвишкою

Вашинґтон. — У понеділок 30-го червня закінчився урядовий бюджетовий рік і хоча кінцевих підсумків ще не проголошено, то загально вважається, що бюджет країни вперше за останніх дев'ять років закінчився надвишкою у висоті меншій, як один більйон долярів. Останній раз Америка мала бюджетову надвишку в 1960-му році і тоді та надвишка виносила тільки 240 мільйонів долярів, але й висота бюджету в тому часі була майже на половину менша від теперішньої. В загальному урядові видатки в тількищо закінченому бюджетовому році виносили 186 більйонів долярів.

Плянують реформу Пентаґону

Вашингтон. — Президент Ніксон створив окремий панель, який матиме за завдання впродовж одного року простудіювати всю адміністрацію Департаменту Оборони і опісля на базі цих студій рекомендувати відповідні реформи. Безпосередньою причиною цих студій є збільшувана критика головно збоку членів Конґресу із закидами, що теперішня адміністраційна система Департаменту Оборони є марнотратна. Головою студійного панелю президент Ніксон найменував Гілберта Фіцгюга, предсідника Ради та головного екзекутивного урядовця Метрополітальної Компанії Життьового Забезпечення в Ню Йорку. Секретар оборони заповів, що впродовж найближчих двох тижнів до того студійного панелю покличеться ще 12 до 15 осіб з-поміж промисловців, правників, економістів та робітничих провідників.

Посилюється натиск русифікаторів на середні технічні школи в Україні

Київ. — Щоб кандидат на студента в кількох інститутах у Дніпропетровському здав іспити, він повинен володіти російською мовою краще, ніж українською, бо має здавати іспити „з російської, або з української мови". Щоб вступити до Технікуму електрофікації сільського господарства, треба здавати іспити з української мови й математики, а ті, „що не вивчають української мови, складають екзамени з російської мови". Газета „Молодь України" з 25 червня сповістила, що для вступу до Івано-Франківського Інституту нафти і газу треба здавати, крім фізики й математики, іспити з української мови й літератури, або з російської мови й літератури, а для вступу до Хемічно-Технологічного технікуму в Калуші — треба здати іспит „із російської, або з української мови", себто російська мова в тому закладі на колишній Станиславівщині, в осередку західньої частини України, поставлена на перше місце. Також Інженерно-будівельний іститут в Одесі вимагає, щоб кандидат здав іспити, між ін. дисциплінами, „з російської чи української мови". Лише провінційний Технікум дослідної станції садівництва у Млієві повідомив, що кандидати повинні скласти іспити „з математики й української мови" — без вимоги знати мову окупанта.

В Арґентині під час відвідин Рокефеллера проголошено виїмковий стан

Під час демонстрації в Буенос Айресі проти відвідин губернатора Нелсона Рокефеллера: демонстранти втікають від поліції, що розганяє їх слізними газами.

Буенос Айрес. — У понеділок 30-го червня арґентинський уряд проголосив у цілій країні виїмковий стан у намаганні припинити протиурядовий терор та робітничі заворушення у зв'язку з відвідинами губернатора Нелсона Рокефеллера, який відвідав Арґентину з дорученням президента Ніксона. Виїмковий стан проголошено негайно після того, як незнані терористи убили Авґуста Вандора, одного з найбільш впливових робітничих провідників, та після заклику до крайового страйку робітничої спілки сталеварників. Вандора вбито в його бюрі саме в тому часі, як губернатор Рокефеллер мав нараду з президентом Арґентини, Хуаном Карльосом Онґанія. Убитий Вандора був колись приятелем диктатора Хуана Перона, а тепер його гостро критикували ліві робітничі провідники за його підтримку та симпатії до військового уряду президента Онґаня.

Табір в Беньєті це пастка для комуністів — твердить його командант

Сайгон. — Південно-в'єтнамський полковник Нгуєн Бао Лієн, командант військового табору біля містечка Беньєт, за який від травня ц. р. ведеться завзятий бій з комуністами, заявив журналістам, що той табір влаштовано біля кордону Ляосу, Камбоджі і Північного В'єтнаму зумисне для того, щоби приманити комуністів і нанести їм нищильні втрати. У тому таборі є коло 1 000 південно-в'єтнамських і американських вояків, які проте користуються підтримкою збоку американської артилерії і летунства. Яких 5 000 комуністичних вояків облягають той табір, обстрілюючи його постійно своєю артилерією, поставленою на довкільних горбах. Альянти мають коло 3 000 вояків недалеко табору, але — хоч удалося двічі чи тричі перевезти постачання до табору також суходільним шляхом, проте облога табору ще остаточно не перервана і не зліквідована. Названий південно-в'єтнамський полковник заповів, що це станеться в короткому часі, після того, як альянти очистять довкільні горби з ворожого війська.

НОВІ ЛІНІЇ ПІДЗЕМНОЇ ЗАЛІЗНИЦІ У КИЄВІ

Прокладачі - будівники „сабвею" чи „метрополітену" в Києві наткнулись між станціями „Завод більшовик" і „Жовтнева" на потужні підземні водяні потоки. Їх стримують, прориваючи тунель для нової зупинки, з допомогою стисненого повітря. Працювати там можна тільки по 2-3 години, за які робітники прокладають 15-20 сантиметрів тунелю. Підземна залізниця вестиме від „Заводу більшовик" до Святошина.

Відвідини Ніксона у Румунії — сенсація в комуністичному світі

Букарешт. — Румунські газети принесли в минулий понеділок 30 червня вістку про приїзд президента Ричарда Ніксона в одному реченні на першій сторінці, без ніяких коментарів ані світлин. Так само в радіо подано ту вістку в одному реченні, між іншими вістками. Проте, за твердженням західніх обсерваторів в Румунії та в інших сателітних країнах, вістка про приїзд президента Ніксона до Румунії стала найбільшою сенсацією однаково для керівних тамошніх комуністичних кіл, як і для широкого громадянства. Румуни надзвичайно горді — твердять американські кореспонденти в Букарешті — і вважають відвідини Ніксона за доказ признання збоку Америки й усього вільного світу за політику незалежности, яку веде румунський президент Николяй Чеушеску. Неприємний закордонно-політичний відгук тих відвідин в Західній Німеччині з уваги на конечність пересунення вже вдруге дати запляннованих відвідин канцлера Курта Ґеорґа Кізінґера у Вашинґтоні. Він мав приїхати до Вашинґтону 4 серпня, тепер прибуде 7 серпня. Президент Р. Ніксон пробуде до Букарешту 2 серпня і пополудні і відлетить відтіль наступного дня вполудне. Румунський і інші сателітні інформаційно - пропаґандивні апарати не розголошують відвідин Ніксона на велику мірку — не знаючи, як Москва дивиться на цю подію та не хотячи дратувати кремлінських правителів. Леонід Брежнєв і Алєксєй Косиґін будуть у Букарешті за тиждень перед приїздом туди Ніксона, але відвідини Ніксона поставлять в тінь візиту тих ремлінських вождів.

Закінчується підготова до відзначення Тижня Поневолених Народів

Ню Йорк (М.Ш.). — На засіданні Комітету Тижня Поневолених Націй, що відбулося в Ню Йорку під головуванням судді Меттю Троя, прийнята і остаточно узгіднена програма відзначення Тижня Поневолених Народів: учасники зберуться 13-го липня на розі 5-ої Евеню та 59-ої вулиці о год 9:30 ранку і очолені ветеранами та представниками поневолених народів, з прапорами відійдуть о годині 10-ій зорганізовано до „Бенд Шелл" у Центральному Парку, де після короткого Молебня, що його відправить адміністратор УАПЦ в екзилі о. Сергій Кіндзерявий - Пастухів, відбудеться маніфестаційна частина. У маніфестації у неділю 13 липня українці становитимуть окрему групу із своїм маршалом, на якого запрошено мец. Романа Гутлевича, голову Об'єднаного Комітету Метрополії Ню Йорку. Під час маніфестації виступить мгр. Слава Стецько, суддя Меттю Трой, д-р Ку Чен-канґ, конгресмен Вільного Китаю, а посадник Ню Йорку Джан Ліндзі відчитає міську проклямацію Тижня Поневолених Націй. Керівником маніфестації буде д-р Іван Дочев. Після маніфестації відбудеться прийняття в готелі Коммодор. Маніфестація проходитиме під кличем: „Свобода всім уярмленим народам!"

Сотні українських дітей у Вінніпеґу вивчають рідну мову в публічних школах

Вінніпеґ. (А. В.) — Цього року записалось багато соток українських дітей 7-ої і 8-ої кляси, а також вищих кляс середніх шкіл на науку української мови в місті Вінніпеґу, разом з усіми підміськими громадами. В громаді Вест Килдонан, до 8-ої кляси на шкільний рік 1969-70 в Джеферсон Джуньйор Гай Скул вписалось теж понад 20 дітей на українську мову. Шкільна Рада цієї округи, за стараням української радної пані Леонтини Радчук, рішила потвердити включення української мови в предмети навчання цієї школи у Вест Килдонан. Рівночасно на рекомендацію директора Джеферсон Джуньйор Гай Скул вислано учительку цієї школи пані П. Пиру на однотижневий курс методи навчання за зорово-звуковою системою Чилтон-Дідіє, який цього тижня відбувається в Едмонтоні, Алберта, для обслуги учителів державних шкіл цієї провінції. Хоч в інших школах великого Вінніпеґу навчання української мови за зорово-звуковою методою є остаточно затверджене шкільною владою, навчання нашої мови в Джеферсон Джуньйор Гайскул в наступному шкільному році введено покищо на тимчасовій базі. Щоби, після однорічного досвіду, Джеферсон Джуньйор Гай Скул могла остаточно і настало впровадити українську мову в програми цієї школи, наші батьки мусять подбати про те, щоби більше українських дітей вписались на українську мову і то не лише до одної 8-ої кляси, але до всіх інших кляс цієї школи.

ЛІТНІЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ ПОЧИНАЄТЬСЯ ЦЬОГО ВЕЛИКОГО КІНЦЯ ТИЖНЯ

Хор „Сурма" з Рочестеру зі своїм диригентом Є. Пасікою.

Союзівка, Керґонксон. — Уже завтра, в четвер 3-го липня, почнеться — з нагоди Свята Незалежности 4-го липня — великий кінець тижня, що є наче святочно-формальним започаткуванням вакаційного часу. Між тисячами й тисячами автомобілів, що вже завтра по полудні почнуть справжній „ісход" з великих міст, будуть напевно і сотні таких, що їхатимуть на Союзівку, оселю Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, на яку — як відомо — „ведуть усі дороги" та на якій з цим великим кінцем тижня починається вакаційний сезон з безліччю всіляких культурно-мистецьких і товариських атракцій. Серію цьогорічних вакаційних імпрез — після короткої врочистости з нагоди Свята Незалежности — започаткують на Союзівці найкращі і наймиліші — дівчатка з дитячого табору під проводом своєї директорки пані З. Пиріг влаштовують „Ніч під Івана Купала" в четвер, 3-го липня, о год. 8:30 вечером. Після того буде забава при власній оркестрі „Союзівки" під керівництвом І. Біскупа. У День Незалежности, в п'ятницю 4-го липня, о год. 8:30 ввечорі відбудеться великий концерт хору „Сурма" з Рочестеру під диригентурою п. Євгена Пасіки. Після концерту — забава при оркестрі „Амор" з участю І. Раковського. В суботу, 5-го липня, великою атракцією буде концерт дівочого терцету „Троянди" (Л. Мороз, Х. Гарасовська та Л. Дербіш) з Торонта. Після концерту знову забава при окрестрі „Амор". Це ці головні імпрези під час великого кінця тижня, бо за атракцію можна вважати, властиво, кожну годину побуту на цій незрівнянній оселі, з купелевим басейном, тенісовими кортами, чудовими околицями, неперевершеною кухнею та всіми вакаційними удогідненями для тих, що бажають відпочати і культурно розважитись.

Округа УНС стейту Коннектикат відзначить 75-річчя УНС і 60-річчя 277-го Відділу

Гартфорд (Н.Н.). — 27-го червня підготовчий комітет, вибраний окружною нарадою дня 8-го червня, відбув засідання в УНДомі в Гартфорді, де обговорено підготовку бенкету для відзначення 75-річчя УНСоюзу і 60-річчя 277-го Відділу, одного з найбільших відділів в стейті Коннектикат. Нарадами провадив голова округи проф. Ів. Телюк. Бенкет заплянувано відбути в неділю, 14 вересня ц.р. о год. 1:30 по пол. в залі УНДому в Гартфорді Головним промовцем буде гол. предсідник Йосип Лисогір. В мистецькій частині, яку підготовляє п. Дутко, візьмуть участь: жіночий квартет „Черемшина" з Гартфорду, оркестра СУМА і ансамбль танцюристів „Веселка" з Ню Гейвен, під кер. п. В. Гіни. Виготуванням запрошень і білетів займаються дир. Е. Гомотюк і п. Мельник з Гартфорду. Святом буде керувати голова округи проф. І. Телюк. Після бенкету відбудуться танці. Підготовчий комітет надіється, що все членство УНС стейту Коннектикат візьме обов'язково участь у цьому бенкеті, щоб разом із ширшим громадянством відзначити 75-річчя УНСоюзу. В склад підготовчого комітету входять пп.: Е. Гомотюк, Василенко, Дутко, Мельник і Дерлиця з Гартфорду; І. Телюк, В. Добчанський і В. Гіна з Ню Гейвен; п. Романишин з Ню Бритен і п. Кльоц з Вилементику.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нова подорож Ніксона

Заповіджена на другу половину цього й початок наступного місяця подорож президента Ніксона до 5-ох азійських держав і до Румунії — одна з довгої черги його подорожей по всьому світу, що їх він відбував упродовж своєї політичної кар'єри як член Конґресу та віце - президент за Д. Д. Айзенгавера і — формально — як приватний громадянин, потенціяльний кандидат на найвище становище, отож, в очах закордону неофіційний репрезентант Америки. Одним з найповажніших арґументів за кандидатуру Ніксона на президента ЗСА було ствердження факту, що це — політик, закордонно - політичний досвід якого спирається не на читаних звідомленнях та розмовах з акредитованими у Вашинґтоні репрезентантами, а на особистому знанні десятків країн і їх лідерів на обох півкулях світу.

І тому відбута Ніксоном у лютому - березні ц. р. подорож до 5-ох столиць Західньої Европи мала великий успіх: в усіх тих европейських столицях вітали Ніксона, як „свого", як давнього знайомого. Настороженний супроти Линдона Джансона французький президент Шарль де Голль приязно поставився до відвідин віддавна йому особисто знайомого Ричарда Ніксона, і ті відвідини створили іншу, куди кращу атмосферу у французько - американських взаєминах. Так само Західня Німеччина й інші західньоевропейські держави скористали з тих відвідин Ніксона, діставши від нього запевнення, що в американсько - совєтських переговорах Америка не „продасть" їхніх інтересів за будь-які концесії Москви, наприклад, у ділянці розброєння.

Подібну місію має Ричард Ніксон у своїй заповідженій подорожі до 5-ох азійських держав. Як твердить преса, в таких південноазійських, тихоокеанських і далекосхідніх країнах, як Філіппіни, Індонезія, Таї (Сіям), Індія і Пакістан, куди поїде Ніксон, як також Японія, Південна Корея, Тайвань (Формоза), Австралія і Нова Зеляндія, що їх одночасно відвідає державний секретар Вілліям Роджерс, постали дезорієнтація і стривоження у зв'язку з започаткованим ще в ході війни ступневим стягуванням американського війська з В'єтнаму. Годі дивуватися, що це мусіло породити логічний сумнів: чи Америка не змінює радикально своєї закордонної політики по лінії незаінтересування азійськими справами, — чи „неоізоляціонізм", що його недавно публічно таврував Ніксон, таки не має впливу на офіційну американську закордонну політику, і чи Ніксон не рішив поступитися внутрішньоамериканським опонентам анґажування Америки у небезпечні закордонні конфлікти — коштом інтересів вільних азійських і тихоокеанських держав?! Отож ця подорож Ніксона має розвіяти острах правителів тих країн. Правда, можна припускати, що Ніксон у нарадах з азійськими лідерами наполягатиме так само, як робив це у нараді з південнов'єтнамським президентом Нгуєном Ван Тіє під час минулорічної зустрічі на острові Мідвей, що вони, загрожені совєтським і комунокитайським імперіялізмами, які використовують свої форпости Північний В'єтнам і Північну Корею, — повинні самі більше уваги й більше зусиль прикладати для самооборони, не звіряючись тільки на американську збройну потугу.

Однак, своєрідну сенсацію викликала запляннована подорож Ніксона не так до азійських столиць, як до Букарешту, столиці комуністичної Румунії. Дійсно, румунські комуністи виявили хист, створивши з тієї балканської країни своєрідний феномен: нинішня Румунія є єдиною у світі країною, яка має добрі дипломатичні взаємини з Москвою і Пейпінгом, з Тель-Авівом і Каїро, з Східнім Берліном і Бонном. І не американська дипломатія виявила ініціятиву щодо відвідин президента Ніксона у Букарешті, а румунська амбасада передала йому запрошення від президента Чеушеску, виявляючи найбільше зацікавлення, щоб Ніксон туди поїхав. За тиждень перед відвідинами Ніксона у Букарешті будуть там кремлівські володарі Леонід Брежнєв та Алексєй Косиґін, і приїзд президента ЗСА напевно не буде їм довподоби: візита Ніксона у Букарешті буде демонстрацією прихильности Америки супроти тих сателітних країн, які мають мужність протиставитися диктатові з Москви і підкреслювати свою незалежність.

Ніксон — політичний реаліст, його наступна подорож, як і всі попередні, це не вияв куртуазії, а акт з окресленими політичними цілями. І можна з певністю припускати, що ця подорож скріпить престиж Америки та її Президента.

В. Ткач

ПРОБЛЕМИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Таке питання ставлять у політичних колах різних західньоевропейських держав, а напевно також і в Америці, після обрання Жоржа Помпіду президентом Франції і після створення ним нового уряду, на чолі якого став колишній голова парляменту Шабан - Дельма. Відразу після п р о голошення складу уряду частина европейської преси висловила п р и п у щення, що новий французький уряд, зберігаючи основні інституції 5-ої Республіки і присвячуючи багато уваги проблемам фінансово - економічним та соціяльним, змінить доцьогочасні політичні напрямні головним чином у зовнішній ділянці.

Перш за все належить ствердити, що новий прем'єр, хоч і є давнім ґоллістом, не є людиною консервативного типу і завжди відзначався тим, що в політиці називають „еластичністю". Він шукатиме нових доріг і не триматиметься цупко старих формул, що їх устійнено за часів індивідуального керівництва політикою генерала де Голля.

Симптоматичною є та обставина, що до нового уряду, крім ґоллістів та їхніх давніх партнерів „незалежних республіканців", належать три міністри з групи демократичного центру, що стояли в досить гострій опозиції до політики ген. де Голля. Вони, як і незалежні республіканці, відомі своїм так званим европейським наставленням. Їхні впливи в напрямку затіснення співпраці з іншими західньоевропейськи країнами, наближення до НАТО, а значить і до ЗСА — дадуть себе відчути.

Та найбільше надій покладають европейські політичні кола на особу нового міністра закордонних справ Моріса Шюмана. Він також належить до давніх співпрацівників де Голля — ще з часів війни і французького резистансу. Проте, відомо, що він не поділяв багатьох потягнень старого президента у зовнішній політиці.

Моріс Шюман має великий досвід у ділянці зовнішньої політики. Ще перед приходом до влади де Голля, за часів 4-ої Республіки, він довший час був віце - міністром закордонних справ, а потім довгі роки займав становище голови Комісії зовнішніх справ парляменту. В 1962 році він став членом уряду під г о л овуванням Жоржа Помпіду, але за місяць після того подався до димісії, не погоджуючись з напрямними ген. де Голля, скерованими проти затіснення з а х і дньоевропейської співпраці. Так само треба ствердити, що Моріс Шюман був відомий своїм антисовєтським наставленням.

Тому, коли був проголошений склад нового французького уряду з Морісом Шюманом, як міністром закордонних справ, перші европейські пресові коментарі звучали так: зміна французької закордонної політики. Правда, вже на другий день після своєї номінації Шюман охолодив ці пророцтва, склавши заяву, що закордонна політика Франції, устійнена „творцем 5-ої Республіки", зобов'язуватиме новий уряд. Але дехто висловлює здогади, що ні сам Шюман, ні тим більше прем'єр Шабан-Дельма і президент Помпіду не хочуть впроваджувати раптовних змін, а поволі й обережно започатковувати-муть новий курс.

Европейська преса забула або свідомо промовчує деякі деталі з минулої діяльности Шюмана. Але для українців цікаво знати, що Шюман є добрим знавцем відносин Східньої Европи. У своїх писаннях він чимало уваги присвятив безпосередньо Україні. В році 1962 Шюман був головою створеної тоді Ліґи для самовизначення народів. Ця Ліґа мала своїм осідком Париж, але її структура була запроєктована так, що до неї мали входити по 12 парляментарів різних держав західнього світу. До участи в ній зголосилися депутати з Франції, Бельгії, Італії, Західньої Німеччини і Британії. Вживалося заходів, щоб притягнути членів парляментів з Канади і ЗСА. Ця Ліґа, на жаль, не проявила політичної діяльности і навіть вповні завмерла. Треба вважати, що причиною її занепаду була переорієнтація політики не тільки Франції, але й багатьох інших держав західнього світу в напрямку шукання порозуміння з СССР.

Проте, на початках свого існування Ліґа укладала широку програму діяльности, до якої входили проблеми с а м о визначення народів Центральної та Східньої Европи. Зокрема вона ставила своїм завданням підтримувати зусилля народів, здібних до самоуправління, до встановлення чи привернення незалежности. Таким чином Ліґа, програма якої вироблялася безумовно не без впливу її голови Моріса Шюмана, мала б усі підстави включити в обсяг своїх зацікавлень також справу України.

Міністер з а к о р донних справ Шюман напевно не зможе або й не схоче поступати так, як поступав депутат парляменту Шюман. Трудно собі уявити, щоб зі свого нинішнього становища Шюман міг активно займатися українськими справами. Та для нас усе таки цікаво занотувати, що теперішній міністер закордонних справ Франції обізнаний з проблемами народів европейського сходу, зокрема з українською проблемою.

Щодо майбутньої французької політики взагалі, то вона залежатиме не тільки від Шюмана чи Шабана-Дельма, а в першу чергу від президента Помпіду, який уже показав себе як видатний політик і має всі дані стати великим державним мужем. Є підстави думати, що Помпіду буде інспіратором нових методів, а може й напрямних у французькій політиці.

Андрій Бук

ЧИ БУДЕ ПРИПИНЕНА ІНФЛЯЦІЯ ДОЛЯРА?

(2)

Доляр, який є підставовою валютою у міжнародних торговельних зносинах, лише за останнє десятиліття втратив 26 центів. Відіграє тут певну ролю й психологічний чинник, який спонукує людей купувати потрібні й непотрібні речі в надії на те, що восени ціни ще більше зростуть. І вони зростають. Запотребування на г р о ші зростає. Персональні позички за перших чотири місяці цього року зросли на 11.7% в порівнянні з попереднім роком, і Дирекція Федеральних Резерв зв'язує гріш-кредит, підносячи відсотки. У висліді захиталася Нюйоркська біржа і акції корпорацій сильно обнизилися.

Часто - густо чути запити покупця: коли Уряд заведе контролю цін, коли він заморозить платні, і відсотки на позичках перестануть зростати?

Всі дорікають, що Уряд діє дуже повільно, неуспішно, бо зв'язування гроша, щоб купити хату чи авто, не дає жадного ефекту на зростаючі ціни і платні. Натомість ні Уряд, ні Конґрес не мають в пляні стосування радикальних протиінфляційних засобів. Контроля цін і платень в період „миру" не годиться, а минуле з другої світової війни вказує, як при контролі цін і платень процвітав чорний ринок, ще більше знецінюючи гріш.

Зрештою контроля цін і платень не зупинить інфляційної пресії достави праці, матеріялів і кредиту. Уряд буде застосовувати теперішню систему дальшого зв'язування гроша, консумпційного кредиту, підвищення податків, збільшення банкових резерв, піднесення відсотків (8.5%, можливість до 9.5%), контролі запасів сирівця, матеріялів і продукції. Не виключена добровільна контроля цін підприємцями - продуцентами і платень юніями.

Теперішній курс монетарної і фіскальної політики без сумніву захитає бизнес, але рівночасно перестануть зростати ціни і платні. Ситуація така може потривати кілька місяців. У висліді інфляційний розвиток народного господарства, який триває вже повних вісім років (нечувана річ в історії американської економіки), сповільниться і під кінець цього року треба числитися з господарським застоєм - рецесією, яка може тривати цілий 1970 рік.

Безперечно великий і рішальний вплив на зміну економічного і грошового стану країни матиме закінчення воєнних дій у В'єтнамі. До того ж в недалекій майбутності назріває нова хвиля монетарної спекуляції. Гріш одних держав занадто високий у своїй вартості, інших занадто низький, що спричиняє і спричинятиме нестабільність, аж поки не наступить вирівняння. Тому девальвація франка і фунта стерлінґів неминуча. Німецька марка правдоподібно восени, після виборів, буде піднесена на вартості. Це саме станеться з данським гульденом і італійською лірою. Тому заряд Міжнародного Банку, що має утримувати стабільність монетарної системи, опрацьовує плян загального вирівняння валют великих держав світу.

Не виключена мала підвишка офіційної ціни золота, що буде доброю розв'язкою фінансування світової торгівлі і справить недобори. Піднесена ціна на золото автоматично спричинить малу девальвацію доляра, на що потребно згоди Конґресу. Коли сьогодні доляр на внутрішньому ринку і далі втрачає на вартості (за перший квартал 1969 року його купівельна сила зменшилася більше як на сім центів у річному зіставленні) і дотеперішні протидії Уряду не можуть припинити інфляції, — то, з другого боку, той самий інфляційний доляр у міжнародних зносинах все ще вартий 1/35 частини офіційної ціни унції золота, — ціни, яка зобов'язує від 1933 року.

Монетарна система держав світу і далі базується на золоті, бо біля 50% країн тримає свої резерви в золоті, решта в долярах і фунтах стерлінґів, не зважаючи на їх захитану вартість. Протягом останнього року монетарна система базувалася головно на американському долярі (розуміється з підкладом золота), бо, як стверджує Дирекція Федеральних Резерв, майже 70% міжнародних бизнесових і т о р г овельних трансакцій оплачувано доляром (60% у попередніх роках). Так, що стандартова система виміни золота вигасає, а на її місце приходить стандарт доляра, вартість якого ґарантують резерви американського золота, які за 1968 і перший квартал 1969 років зросли на 155 мільйонів долярів.

Одначе доляр далі втрачатиме на вартості. Не зупинить його інфляції ні продовження піднесеного особистого й прибуткового податків, ні підвищення відсотків на позичках, ні інші обмеження, поки ведеться найдовша в історії Америки війна у В'єтнамі, поки є повне затруднення (77 мільйонів працюючих), висока і безнастанно зростаюча народна продукція, надмірні особисті прибутки.

Не можна стабілізувати цін, коли є великий попит на продукти - товари, коли життьова стопа висока і безнастанно зростає (пересічно на 3% річно), коли економіка країни динамічна.

На думку світових фінансових і економічних аналітиків, інфляції, як такої, на постійно не можна припинити. Її можна зменшити - стримати на певний час відповідними протидіями у виїмковому стані (час війни — заморожения цін і платень), сповільнити відповідними економічно - фінансовими протидіями.

Постає питання: як пересічна людина може, принаймні частинно, врятувати від інфляції вартість набутого нею гроша? Засобом і охороною з а п рацьованого гроша від знецінення є інвестиції - капіталовкладання. Тому, що існують різного роду інвестиції (нерухомість, вартісні папери, шери, бонди, фонди, антикви та ін.), які вимагають знання, клопотання і обережности, інвеститор повинен знати цілі і завдання даної інвестиції і вибирати ту, яка для нього найбільше підходить.

Лука Луців

НОВА КНИЖКА МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

Твори Миколи Понеділка не потребують реклями. Він найпопулярніший серед української еміґрації письменник. Немає, здається, такого скупчення українців у ЗСА і в Канаді, де б він не виступав особисто, не збирав овацій від соток присутніх, які слухали його твори в його ж таки виконанні. А читає їх він досконало.

Отже, пишемо ці рядки не для реклями, а на те, щоб занотувати появу цієї нової книжки Понеділка, яка щойно вийшла у Видавництві „Гомону України" в Торонті під поетичною назвою „Зорепад"*.

Відзначити появу „Зорепаду" треба тому, що він заслуговує на це своєю високою мистецькою вартістю, і тому, що її автор не соромиться свого патріотизму, як то буває з деякими „модерними" письменниками, які гадають, що славу легше здобути, вийшовши поза вузькі „провінційні" межі на широку вселюдську ниву.

Твори Миколи Понеділка тісно зв'язані з рідною землею. Оце „глибоко патріотичне спрямування" всіх творів, уміщених в „Зорепаді", підкреслив автор короткої, але ядерно написаної передмови — Юрій Кленовий. У книзі є шість новель і дві повісті: згаданий уже „Зорепад" та „Любисток на рани".

Дехто із наших людей так ізжився з Америкою чи Канадою, що забуває про країну своїх батьків, соромиться свого походження та своєї культури, своїх традицій й релігії. Ці люди радо похоронили б усе те, що відрізняє їх від людей не їхньої крови. Герой новелі „Не будіть мене" заявляє, що „ввік до чужини не призвичаїться", бо його „напала туга, ще невиношена". Його „серце, його душа до всякого лиха звикли — тільки не до чужини".

Хлопець Микола із оповідання „ „А" маленьке", відкриваючи серце своїй юнацькій любові Надійці, каже: „Чужина — найгірша мачуха". Степан із „Пісні" поховав жінку й дітей і не має вже „ні роду, ні племени", але в обличчі воєнних подій відмовляється втікати з сусідами, не хоче „злакомитися на чужину", бо коли б він втік, то „кожний кусничок рідного гнізда за це його прокляв би".

Любов до свого, рідного, виразно виступає й у всіх інших творах цієї книжки. В повісті „Любисток на рани" і „воєнний супостат" і „партизан" „не собі, а чужим служать". В одного на кашкеті „кривава зірка", а в другого — „обскубаний орел", хоч їхні серця іншим, „спільним для них обох знаком позначені". Головним героєм тут шестирічний Корнелько, який, як виросте, „не різним мачухам, а своїй рідній неньці служитиме".

Дев'ятирічному Грицькові Кучеренкові, розповідаючи на баштані казку про зорепад, каже дід, що „рідну мову кожному з нас викарбувано в грудях, отам у серці". І Грицько пізніше не раз своєю „душею живлющою, цілющою перечитуватиме, ізвідуватиме нескінченні рядки, записані мовою нашою баштанською" (у к р аїнською).

І. Франко, порівнюючи своє оповідання про злодія із „Злодієм" В. Стефаника, знаходив нові мистецькі засоби у Стефаника, цього „найбільшого артиста, який появився у нас від Шевченка". Та він додавав до цієї характеристики, що „для історика літератури кожний напрям добрий, коли його репрезентанти — справдішні й живі таланти".

В новелі В. Стефаника „Вона — земля" Данилова жінка, втікаючи під час війни від москалів, раптом заніміла. Та коли Данило послухав Семена і вирішив вертатися до рідного села — Данилиха нагло заговорила. В Понеділковому „Зорепаді" занімів Грицько Кучеренко під час бомбардування, коли майже ціле село його евакуювали на Сибір. Грицько довгий час був німим, а заговорив аж тоді, коли почув рідну мову від українця, що зайшов у бурятське село, де жив німий хлопчина у 1942-1943 роках.

Почувши українську мову, Грицько закричав: „Дядьку, дядьку, ради Бога, не говоріть, бо ваші слова мене докінчують! Вони безжально лупають камінь, розкришують, розгрібають оскомелки і добираються до живого..."

Автор на кількох сторінках показує, з яким трудом верталася до хлопчини втрачена мова: „Діду, мамо, акації... кавуни".

Порівнюючи П о неділків „Зорепад" із Стефаниковим „Вона — земля", можна б повторити Франкові слова про те, що кожний спосіб писання добрий, коли автор справдішній і живий талант.

Понеділок — один із найкращих між нашими письменниками у вільному світі знавець у к р а ї н ської мови. Він сипле її багатством не так ощадно, як В. Стефаник, а так щедро, як Марко Черемшина.

Корнелько із „Любистка на рани" питається діда, чи його покійний батько „горів". — Так, внучку, — відповідає дід. — А чого горів? — Бо правду любив понад усе. І за неї йому прийшлось горіти. — А та правда красива? — Чарівна! Найпривабливіша в світі. В неї лице — вода з криниці, а голос — жайворонка - птиці. У неї ко-

(Закінчення на стор. 5-ій)

* Микола Понеділок. Зорепад. Торонто, 1969, ст. 472. Мовний редактор Вячеслав Давиденко. Обгортка й ілюстрації Галини Мазепи.

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(10)

В краю і між українським вояцтвом на фронтах невдоволення переходило в гнів. Вояки-українці, що з італійського фронту приїздили на відпустки в повному виряді, до своїх частин не верталися. Вони ховалися від ока польових жандармів у т. зв. „зелених кадрах". Проте і польові жандарми не дуже ганялися за ними. Водночас польова пошта приносила з фронту такі „бойовим духом" сповнені вояцькі голоси: „Передай поздоровлення зеленій кадрі. Нехай бережуться хлопці на недалекі діла, але не „фюр Кайзер унд Лянд" — не за цісаря і державу!" — писав у серпні 1918 р. з Удіне (італійський фронт) однорічний підстаршина 41 Черновецького пп., Дмитро Ґерич, у 1914 році „молодий січовик" IV кляси Рогатинської гімназії.

У вирі світових подій прийшов Перший Листопад 1918 року. На українських землях Австро-Угорщини постала після 550 років неволі Українська Держава. З лицарської слави княжої минувшини виростали збройні полки, що зараз же ставали на захист відновленої держави — ЗОУНР.

Між першими жертвами боїв за Львів, столицю Держави, поляг на схилах Львівської цитаделі однорічний підстаршина 55 пп., Гриць Ревуцький з Кнісела Бобрецького повіту, учень V кляси Рогатинської гімназії, надійний член учнівського Товариства ім. Івана Франка.

Війна розгорялася щораз ширше і влітку 1919 р. буревієм пройшла через увесь край. 14-16 червня, після кривавих боїв за мостовий причілок під Нижневом на Дністрі, 22-го і 24 за Бовшів, автор цих рядків і рогатинець з VII кляси хор. Іван Мурин, уродженець Залажів'я, в рядах 3/24 ім. гетьмана Петра Дорошенка куреня, що того дня був у запасі 8-ої бриґади, входили до здобутого вже Рогатина, через Підгороддя-Руду, поспішаючи на бойові становища під Філейовом.

Упродовж війни, від 1914-го до 1917 року навчання в гімназії було перерване. Під час російської окупації до початку червня 1915 р. москалі використовували гімназійний будинок для воєнних потреб, основно пограбувавши майно гімназії. Від другої декади червня 1915 до осени 1917 р. приміщувався в ньому німецький військовий шпиталь, а на просторому шкільному майдані виріс гарно впорядкований цвинтар поляглих, власне померлих у шпиталі важкопоранених вояків — німців, австрійців, москалів і турків..

Навчання в гімназії було відновлене восени 1917 року. До кінця навчального року 1919-1920 р. гімназія працювала під керуванням проф. д-ра Дениса Лукіяновича, що в той час був її директором.

У повоєнному часі, від вересня 1920 р. до розв'язання гімназії у вересні 1930 р., під час „славетної" польської пацифікації, обов'язки директорів виконували: проф. Клявдій Білинський, Василь Білецький, Антін Крушельницький, д-р Микола Чайківський, Михайло Кужиль, Євген Голубович і Михайло Кужиль.

Чисельний стан учнів у той час хитався між 550 і 700. В села Рогатинщини верталися заробітчани з Америки, Канади, і їхні зібрані за час війни заощадження корисно позначалися на поліпшенні матеріяльних відносин повіту. Це в свою чергу зроджувало у батьків бажання дати своїм дітям кращу освіту. З довколишніх сіл уся здібніша молодь пішла до гімназії. За почином проф. Микитина 1920 р. був відновлений Пласт; 1924 р. проф. Ю. Каменецький зорганізував протиалькогольний гурток „Відродження". Учительський Збір досягнув числа 25. У згаданому часі вчителями гімназії працювали: літературознавець д-р Лука Луців, Василь Ратич, Степан Глушко і письменник — Осип Турянський, Антін Лотоцький та завжди ініціятивний М. Угрин-Безгрішний, що 1921 р. пробував організувати в Рогатині літературне видавництво „Журавлі".

У червні 1925 р. відбувся в гімназії перший іспит зрілости, матура. З доручення Львівської Шкільної Кураторії Іспитову комісію очолював о. д-р Спиридон Кархут, професор Духовної Академії у Львові, що водночас навчав також клясичної філології у філії Академічної гімназії. На іспит з польської літератури був делеґований поляк, проф. Кжижановський. Друга матура відбулася наступного, 1926 року під проводом д-ра Володимира Левицького, відомого українського науковця.

Першого разу іспит зрілости склали 18, другого — 36 випускників.

Гімназія мала право прилюдности групи „Б" [17]. Наші матуранти складали іспит зрілости з 9-ти предметів: релігії, літератури української і польської, історії, латинської, грецької, німецької мови, математики і фізики. Успіхи кожного разу були позитивні. Ця обставина виробляла в громадській думці оправдане переконання про вищість навчального рівня в нашій гімназії від рівня в польській державній гімназії ім. Петра Скарги і, ясна річ, сприяла її розвиткові. Це в свою чергу мобілізувало протиукраїнські настрої в колі запізнених польонізаторів міста і в кругах Львівської Шкільної Кураторії.

[17]) В групі „Б" діяло застереження: якщо учень у VII, а з черги й в VIII клясах з даного предмету мав оцінку „добре", а опісля таку саму оцінку одержав за матуральну задачу, з того предмету його звільняли від усного опитування.

(Далі буде)

СОЮЗІВКА

ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

РІК IV. ЧЕРВЕНЬ 1969 Ч. 6.

В ЮВІЛЕЙНОМУ СЕЗОНІ

(Розмова з управителями Союзівки, — пп. Володимиром Квасом і Данилом Слободяном)

— Дозвольте почати нашу розмову традиційним питанням: „Що нового в новому сезоні?"

— Вакаційний сезон, що перед нами, характерний тим, що він стоятиме під знаком ювілею Українського Народного Союзу. Управа Союзівки докладе всіх зусиль, щоб своїми силами і засобами віддати належну пошану Батькові - Союзові, відзначити його славне 75-річчя.

— Які маєте пляни в цьому напрямку?

— Плянів чи проєктів у нас багато, деякі з них дуже оригінальні і вони напевно зацікавлять наших шановних гостей. І так, ми звернулися до автора опери „Анна Ярославна, д-ра Антона Рудницького, з проханням — виставити деякі фрагменти цієї опери на Союзівці. Идеться, передусім, про виступи солістів і балетні сцени. Поза тим майже кожна наша розвагова чи мистецька імпреза заторкатиме ювілейно - союзову тематику. Цим справам буде також присвячений окремий „Союзовий День". Нашим бажанням і провідною ідеєю є — зацікавити союзовими справами нашу молодь. Розваговими і мистецькими програмами, виступами художної самодіяльности, курсами українознавства та всім іншими засобами постараємось дати молодому поколінню якнайбільше інформацій про УНСоюз та його працю і заслуги для Американської України.

— Які інші мистецькі атракції передбачаються в цьому сезоні?

— Як ми вже згадали напочатку, плянів і проєктів у нас чимало, але їх треба мойно реалізувати, оформляти. З деякими мистцями чи мистецькими ансамблями ще ведуться переговори, інші дали уже свою згоду і тепер устійнюються дати їхніх виступів. Вас напевно зацікавить, що в цьому сезоні виступить у нас Тріо Кубанських Козаків та що цим разом" не підведе" нас уже знана голлівудська зірка українського роду, яка мала бути гостем на Союзівці минулого літа . . . Якщо йде мова про розваговий сектор, то в цьому сезоні гратиме у нас дві оркестри; по суботам, як досі, бавитиме гостей „Амор", з його солістом, Ігорем Раковським, а в понеділки, середи і п'ятниці гратиме до танців наш новий набуток — оркестра „Союзівка", під музичним керівництвом п-ні Ірени Біскуп. Вдячну, хоч і нелегку ролю майстра церемоній далі буде виконувати маєстро Володимир Гентиш.

— Чи маєте цього року проблему з робітниками?

— І так, і ні. З одного боку, ми є в тому щасливому положенні, що в нас щороку є надмір робітників із студентської молоді, з усіх стейтів Америки, навіть з Канади! З другого боку, маємо складну проблему — що робити з цими кандидатами на працю, які до нас так численно зголошуються, а ми для них праці не маємо...

— Скільки аплікацій Ви мали цього року?

— Коло 140.

— А скільки прийняли на працю?

— Всього 35 нових робітників. Для інших, на жаль, не стало місця. Повірте, — це для нас найприкріша справа — відмовляти працю молодим людям, яких так „тягне" на Союзівку! Ми свідомі того, що неодин і неодна з цих молодих студентів чи студенток без труднощів знайшли б собі навіть кращу й поплатнішу працю між американцями . . . А проте, вони хочуть працювати на Союзівці.

— Що їх сюди так тягне?

— Союзівка має щось особливо притягаюче для нашої молоді. З одного боку — найкращі умовини дозвілля, спорту, забави та всіх розваг, з другого боку — рідне середовище, своє товариство, українська атмосфера . . . Давнішими роками батьки впливали на молодь, щоб їхала на українську оселю. Тепер молодь сама до нас рветься, без великої принуки . . .

— Як відбувається у Вас селекція кандидатів на працю?

— Під цим оглядом є вже у нас усталені норми: членство в УНСоюзі, вік кандидата, вимаганий законом, стан здоров'я, вишкіл із попередніх років, родинні обставини, активність в українських товариствах, знання мов, характер і поведінка, врешті — рекомендації . . Біда в тому, що маємо забагато добрих, здібних, характерних, охочих до праці аплікантів, а місць для них — обмаль! Треба побільшити Союзівку — тоді буде більше вільних місць.

— Що робите з новими робітниками?

— Школимо їх, учимо, що мають робити. З тією метою кличемо їх 2 тижні перед сезоном на перевишкіл. Звичайно, такий новий робітник більше нас коштує, бо треба йому платити і за час вишколу. Та на це немає ради . . .

— Як собі радите з робітниками поза сезоном?

— У віддалі 16-ти миль від Союзівки, в містечку Ню Полц, є американський дівочий коледж, в котрому діє хоч невелика, але дуже активна українська студентська громада. До цеї громади горнуться також американки, або дівчата з мішаних родин, що були відчужилися від нас. Вони беруть участь в українських імпрезах, що їх влаштовує громада, як у показах народного мистецтва, концертах, танкових виступах. Ці дівчата дуже радо приїжджають працювати на Союзівку, як тільки зайде потреба. З цим нам дуже велика вигода поза сезоном, коли у нас влаштовують свої підприємства й товариські зустрічі наші добрі сусіди - американці.

— Чи, на Вашу думку, система вибирання „краль тижня" витримала пробу часу?

— Не тільки на нашу думку, але така є загальна опінія наших гостей і приятелів. В першу чергу ми дали можливість ставати до контесту краси всім дівчатам, які відвідують Союзівку впродовж сезону, а раніше вибір міс Союзівки був пов'язаний з одним тільки вікендом на який, звичайно, приїжджали дівчата з найближчих околиць. Ви ж самі бачили, що минулого літа ми мали „краль тижня" і з Канади, і з Чикаго, а цьогорічна міс Союзівка походить з Лорейн, Огайо. Тижнева система зробила вибір міс Союзівки більш популярним і атрактивним серед молоді.

— Ви думаєте, що до останнього вибору міс Союзівки не було жадних застережень?

— О, ні! Застереження, критика, вияви невдоволення, — слушні чи неслушні, — завжди були і будуть. Ще не вродилося таке жюрі, щоб вдоволило всіх кандидаток, їх матерів, родичів і симпатій! Один член минулорічного жюрі сказав, що всі кандидатки були такі гарні, що якби його сила і право, він поклав би на голову кожній дівчині корону міс Союзівки! . . Ми, „з уряду", підтримуємо його погляд усім серцем і душею!

І. К.

Ви будете приємно здивовані і заскочені, коли в цьому літньому сезоні привітає Вас, так би мовити, на порозі Союзівки та побажає Вам гарних вакацій ніхто інший, як міс Союзівка на 1969-ий бік, 18-літня красуня, Оля Шуя з Лорейну, Огайо. Хоч панні Олі прислуговує безплатний вакаційний побут на Союзівці, з титулу її „королювання", вона добровільно поступила до нас на працю, щоб, — як сама каже, — краще запізнатися з Союзівкою, яку так полюбила.

Панна Оля вперше побачила Союзівку минулого літа, прибувши сюди на курси українознавства. 17-го серпня 1968 р. взяла участь в тижневому контесті краси і стала „кралею тижня". Потім вернулася до Лорейну, де закінчила з гарним успіхом середню школу, а під час Свята Праці 1968 р. приїхала на Союзівку ще раз, по те, щоб здобути корону Красуні Року, ставши наймолодшою міс Союзівкою в історії цих контестів, маючи заледве 17 років.

Панна Оля, дочка п-ства Катерини і Степана Шуїв з Лорейн, Огайо, прекрасно володіє українською мовою (не згадуючи англійської!), належить до Пласту, грає на піяні й гітарі, цікавиться театральним мистецтвом, та й, очевидно, є членом Українського Народного Союзу. Вона прийнята до Огайського Стейтового Коледжу, хоче стати професійною медсестрою. На Союзівці має тепер відповідальну й репрезентативну функцію, — яка їй так дуже „до лиця", — приймає та вітає наших Вш. Гостей.

ЇХ ЗАДУШЕВНІ БАЖАННЯ . . .

" . . . Now Soyuzivka suffered and is still suffering from growing pains. More people more facilities. More water was being consumed. A steel tank capable of storing 400,000 gallons of water had to be erected, wells had to be drilled, new pipe lines laid, more sewage facilities, larger electrical services, more parking areas, roads had to be paved, air condtioning are problems which though partially solved must be further developed. Our members are demanding more rooms, since Soyuzivka is not able to accommodate all who wish to stay here be it in the summer or weekends after the season."

Daniel Slobodian:
"A Concise History of Soyuzivka"

„ . . . Тут хочу тільки потвердити слова Д. Слободяна, що основною проблемою Союзівки з першого дня її придбання в 1952 році було те, що цю нашу оселю треба було стало розбудовувати, поліпшувати, модернізувати стосовно до вимог часу і гостей. Коротше сказавши, Союзівці ніколи не бракувало гостей, але завжди був „страх", зокрема в повному сезоні, що забракне приміщень для гостей... Ця кризова проблема — недостача кімнат і нових будників — загострилася особливо в останніх двох-трьох роках і Батько-Союз у своєму ювілейному, 1969-му році, мусить її успішно розв'язати — для добра цієї нашої оселі, що є нашим спільним добром".

Володимир Квас:
„Союзівка за 15 років".

(З Ювілейного Альманаху 75-річчя УНСоюзу, „Українська Заморська Твердиня".

Є ЦЕ ПРАВДА, А НЕ БАЙКА:
ДЕ ДАНИЛО, ТАМ І ФАЙКА.

СОЮЗІВКИ ВСЯ ПРИКРАСА —
ЦЕ КЕЛЬНЕРКИ ПАНА КВАСА.

ЧАРИ НА СОЮЗІВЦІ

(Фейлетон)

Добре сталося, що цю полянку коло павільйону „Київ", де стоїть пам'ятник гетьманові Іванові Мазепі, роботи Сергія Литвиненка, освятили й покропили свяченою водою, а то, кажуть, з деякого часу довкола того пам'ятника творилися різні чари-мари та всякі містерії... Розповідали мені в секреті деякі старші парубки, що, нібн, той пам'ятник, за їхніми словами, „помагає на любов"...

До речі, я навіть і не дуже так здивувався, коли почув цю новину, бо то й саме місце, де пам'ятник стоїть, страшенно романтичне! Туди саме, тією доріжкою, що веде попри „Дарницю", наші курсанти відпроваджують курсанток з українознавства, там, у чагарнику, поміж срібнокорими берізками, то й місяць зальотніше світить, і союзівкові зірки яскравіше моргають, ніби закохані філядельфійські красуні на нюйоркських кавалерів...

Друга справа, що й сама постать гетьмана Івана Мазепи овіяна такою романтикою, як жадна інша історична фігура; про це ми знаємо з світового письменства, від Байрона по Словацького, та й немало з трилогії Богдана Лепкого (гляди перший том „Мотря"!). Покійний наш гетьман був не лише зручний політик і відважний лицар, не тільки „през шаблю" добував права народові, але й був активно заанґажований на серцевому, сказати б, фронті, навіть тоді, коли вже стояв у похилому віці ювілята.

Врахувавши разом докупи всі ці моменти, цілком не треба дивуватися, що довкола пам'ятника Мазепі на Союзівці кружляє легенда, що він, мовляв, помагає в сердечних справах... А як помагає, в який спосіб?.. Ото ж, розповідають, коли в місячну або зоряну ніч притулитись до постамента або лиш діткнутися його рукою, в цю ж мить у вас вливається бурхливий приплив юности, бадьорости, надзвичайної якоїсь наснаги! І тут же подають конкретний факт, що стався з одним із менаджерів Союзівки, який, мабуть під чародійним діянням пам'ятника, несподівано для себе самого — одружився та ще до того щасливим батьком став!

Я, особисто, не хотів би давати цьому віру, поки ще сам не мав нагоди впевнитись намацально, що так воно є насправді, хоч знаю, що подібні випадки траплялись ще в Старім Краю. Кажуть, в знаній відпустовій місцевості Кальварія, стояла фігура нашого прародича-Адама, що мала помагати від болю зубів. Хто лиш мав болящий зуб, а поглодав трошки кам'яну статую прародича, — біль ущухав, якби рукою відняло! Фігура мусіла мати велику популярність в народі, коли (як розповідають очевидці) страждаючі від зубного болю богомільці повідгризали прабатькові людського роду пальці рук і ніг, носа і пів бороди!

Я не думаю, щоб така небезпека загрожувала пам'ятникові гетьмана Івана Мазепи на Союзівці, проте шановній управі тієї виховно-відпочинкової оселі Українського Народного Союзу слід би подумати, чи не варто поставити довкола пам'ятника залізну огорожу, — про всякий, як то кажуть, випадок... Бо як піде по Метрополії слава про чародійну його міць — хто зна, що може трапитись у весняному сезоні, коли „до християнина приступає", — як казали колись у нас, у Бібрецькому повіті.

І к е р

Є „ТРЕМБІТА" — ЧОМУ НЕМАЄ „БАНДУРИ"?..

Цього літа бара Союзівки святкуватиме хоч і часово скромний, проте замітний ювілей чи ювілейчик: оце минає рік часу, як любителі бари (а їм ім'я леґіон!) смакують-розкошуються знаменитим напитком — „спіритуальним" винаходом п. Кваса під назвою „Трембіта", що його подають гостям в часі полуденку або т.зв. „ланчу".

„Трембіту" підносять наші красні кельнерки з специяльно-чарівною усмішкою в спеціяльних чарках, що їх би можна також назвати флякончиками, тонких, а довгих, котрі таки справді пригадують формою гуцульську трембіту! До речі, ці чарочки, вже порожні, можна набувати в кельнерок, як сувеніри, в ціні 1.25 дол. за штуку.

Що „Трембіта" стала справді популярною серед вакаційних гостей найкраще свідчить факт, що в ювілейній ревії Союзівки, виставленій з великим успіхом на закінчення минулорічного сезону, була окрема балетна сценка, укладу п-ні Олі Івасівки, спеціяльно присвячена цьому шампанському напиткові!

Та немає рож без колючок... Чуємо-зачуваємо, що вже підносяться голоси критики-протесту, жалю-невдоволення!

— Як же це так? — говорять деякі любителі національної бари. — Чому така дискримінація?.. Де соборність?.. Якщо є гуцульська „Трембіта", то чому немає полтавської „Бандури"? Якщо український діялог на Союзівці має бути щирий і правдивий, — треба обов'язково спрепарувати ще одного „дрінка" — східньоукраїнського!

Довідуємось, що п. Квас інтенсивно розв'язує цю проблему ще з того часу, як він вернувся з подорожі по Еспанії та привіз звідтіль, як кажуть, декілька засекречених рецепт на нові „дрінки". Він, кажуть, по-ночах не спить, а все ходить і комбінує щось надзвичайне! Так, що не падайте духом, друзі-соборники: в короткому часі „Трембіта" матиме свою рідну посестру — „Бандуру"!

„Трембітяр"

„ГАЛЕРІЯ" СОЮЗІВКИ

Під кінець травня ц. р. в часі 13-го делеґатського з'їзду Українського Лікарського Т-ва П. А. на Союзівці була влаштована в залі бібліотеки і мала гарний успіх одноднева виставка нових картин трьох видатних українських мистців-малярів: Якова Гніздовського, Любослава Гуцалюка й Едварда Козака. Два перші мистці від кількох років зачисляються до сталих "резидентів" Союзівки, тут вони проводять з родинами свої вакації, мають свої мистецькі „сальони", що стали одною з культурних атракцій нашої оселі.

Мистець Едвард Козак — наш незрівняний Еко, хоч і має свою літню столицю в сусідному Гантері, проте тримає тісний контакт із Союзівкою, влаштовує у нас виставки своїх картин і авторські вечорі, бере особисту участь в розвагових програмах, допомагає організувати їх та оформляти. Славні Екові окуляри такі ж популярні на Союзівці, як сива чуприна (а тепер і борода!) мистця Гніздовського, або чемний Ярема, синок панства Гуцалюків.

У просторій, прибраній в полтавському стилі їдальні Союзівки постійно виставляються картини цих трьох мистців, як також, принагідно, твори Ол. Климка, М. Мороза, Б. Божемського та інших. На з'їзді Яворівщини в днях 14-15 червня мав тут свою дводенну виставу мистець Тарас Шумилович.

„Галерія" Союзівки — це, звичайно, умовна назва, це галерія ніде не реєстрована і жадним аґентом не реклямована, не має офіціяльної ліценції і не дуже її потребує . . . Управа Союзівки не має на меті робити бизнес на українських мистцях: її бажанням є спопуляризувати їхню творчість між широкими колами відвідувачів і гостей Союзівки, допомогти мистцям знайти консумента їх творчости. З цього користають теж і гості Союзівки, які, перед усім, мають нагоду запізнатися з кращими зразками нашого сучасного образотворчого мистецтва, а також придбати картини по дешевшій ціні, поскільки управа Союзівки не бере за свій труд жадної винагороди.

Тому „галерія" Союзівки здобуває собі популярність не тільки між своїми, але й серед чужинців. До цього причиняються в першу чергу ці наші професіоналісти, що тримають зв'язки з американськими колами, як також наше, тут народжене покоління і студіююча молодь. Ось вам один зразок такого культурного амбасадорства:

Знана нам усім із частих виступів на Союзівці, американська красуня українського роду, Мішель Метрінко, міс ЮСА в 1964-му році, відвідавши недавно нашу оселю, закупила для одного впливового американця у Вашингтоні три картини: одну Гніздовського, одну Гуцалюка, одну Едварда Козака. Картини українських мистців зробили дуже гарне враження на цього американця і він зацікавив українським малярством своїх приятелів, теж високопоставлених осіб . . . В цей спосіб, без великого шуму, Союзівка робить свою „політику" — з'єднює приятелів українській справі, ширить правду про Україну.

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ НА ДОЗВІЛЛІ

Знову входимо у вакаційний час, сповнений дозвіллям, відпочинком та скріплюванням здоровля. Відкладаємо на осінь чимало щоденних у цьому також громадських обов'язків, як засідання, наради й ширші сходини. І добре, що відкладаємо. Інтенсивність і темпо тутешнього життя, а також клімат, вимагають „зміни повітря".

Але й під час дозвілля не всяка громадська праця припиняється. Зокрема не припиняє її наше жіноцтво, яке більше і довше від мужчин користає з вакаційного дозвілля. Відділи СУА міняють лиш форми своєї діяльности, достосовуючи їх до вакаційних умов, а то й використовують ці умови. Ось два приклади, один з недалекого минулого, другий з близького вже майбутнього.

Два тижні тому нюаркська Окружна Рада СУА вибралась з численними членами своїх Відділів на прогулянку на Союзівку, де не лиш провела час на заслуженному дозвіллі, але також улаштувала дуже вдалу імпрезу присвячену тисячеліттю княгині Ольги. Навіть рясний дощ, що скроплював свіжу зелень і, — союзянок з Нюаркщини, — не перешкодив в імпрезі, ані не попсував радісного настрою учасників. До успіху цієї імпрези багато причинилася дбайливість господарів Союзівки та увічливість дівчаток, що в літі тут працюють. Потім відбувся у великій залі святочний обід, якого настрій на довго залишиться в пам'яті всіх учасників, чи радше учасниць.

А ось другий приклад жіночої активности на дозвіллі. В неділю, 13-го липня ц. р., на цій - же самій Союзів-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАШІ МИСТЦІ ГОСТЯМИ СОЮЗІВКИ

Яків Гніздовський

Любослав Гуцалюк

Едвард Козак

ВЕСІЛЛЯ НА СОЮЗІВЦІ

Ясна - соняшна неділя, 22-го червня 1969 р., залишиться на все життя в пам'яті і в дорогих споминах щасливої пари молодят, Оксани з Коропеїв та Осипа Сливків, які стали того дня під вінець в лісовій церковці св. Володимира, на такій прекрасній літньою порою — Союзівці.

Оксана, дочка д-ра Осипа і д-ра Ольги Коропеїв, із Пантукет, Р. Ай., закінчила в червні цього року Прат Інститут, завзята пластунка, учасниця пластових таборів із шостого року життя, два останні літні сезони працювала на Союзівці, де й пізнала свого нареченого Осипа, сина пп. Іллі та Анни Сливків із Квінсу, Н. И., теж закінчив студії, здобуваючи ступень магістра з біохемії, працює в дослідних лябораторіях Geigy Company й одночасно приготовляється до докторату. Обоє Оксана й Осип є членами Українського Народного Союзу.

Дружками і дружбами наших молодят були: Аріядна Стець і Мирон Сливка (брат молодого), Рома Романюк (місс Союзівка на 1968 рік, наречена брата молодої, Олега) і Андрій Навроцький, Марійка Кріль і Ярослав Лешко, Софійка Коропей і Орест Коропей. Молодят звінчали й поблагословили на нову дорогу життя о. Іван Мак і парох Союзівки, о. Любомир Гузар. Під час весільних відправ вирізнявся своїм гарним баритоновим голосом, між іншими співаками, інж. Богдан Лехман.

Після вінчання численно зібрані гості перейшли до клюбу „Веселки" на коктейл, а потім до великої, концертової залі „Веселки" на весільну гостину. Гостину відкрив молитвою і поблагословив дари Божі парох Союзівки, о. Любомир Гузар, потім виступив із словом привіту молодятам, батькам і гостям весільний староста, д-р Ярослав Коропей. Оркестра Союзівки, під керівництвом п-ні Ірени Біскуп, заграла „Многії Літа" і вся весільна громада підняла келихи, за щастя, здоров'я, щасливі і многі літа молодої пари. Від імені батьків і родини молодого вітала молодят і гостей панистаростина Ольга Сливка з Ню Йорку. Молодята одержали благословення від Святішого Отця Папи Павла Шостого і від Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа з Риму.

Наспіло чимало привітів і телеграм, з котрих відчитано лише деякі, як напр. від о. д-р Івана Хоми, особистого секретаря Їх Блаженства Кардинала Иосифа, та від Крайового Комітету Українського Визвольного Фонду, що на його потреби д-р Осип і д-р Ольга Коропеї склали 500 долярів із нагоди вінчання їх доні. Другу таку пожертву, в сумі 500 долярів, склали батьки молодої на Український Католицький Університет у Римі.

Під час гарної весільної гостини особисто забирали слово й складали привітання д-р Богдан Шибунчак, голова Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, приятель родини панства Коропеїв, д-р Іван Кизик, інж. Василь Захаркевич з Монтреалю, п. Іван Зубальський і ред. Василь Качмар, голова Комітету за Патріярхат УКЦеркви. На свій веселий спосіб вітали молодят і всю весільну громаду добрі приятелі панства Коропеїв, наші письменники - гумористи, Микола Понеділок та Ів. Керницький (Ікер). За всі слова привіту й бажань дякували гостям і промовцям батьки молодої й молодого — д-р Осип Коропей і п. Ілля Сливка, висловлюючи при цьому окрему подяку й признання Управі Союзівки за її допомогу у влаштуванні цього, направду незабутнього весілля.

Під час вінчання й гостини особливо відчувалася неприсутність „ще одного Коропея" — брата молодої і сина панства Коропеїв, сотника Американської Армії, Олега Коропея, який уже вдруге відбуває свою військову повинність на вістнамському фронті. В часі гостини часто згадувалось його ім'я до нього линули думки батьків, сестри і нареченої з одним задушевним бажанням — щоб він щасливо вернувся з війни і теж скоро станув під вінець на рідній Союзівці!

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ НА ДОЗВІЛЛІ

(Закінчення із стор. 3-ої)

ці, відбудеться інша жіноча імпреза, що її підготовляє жіноцтво місцевого, недавно створеного 89-го Відділу СУА. Для членок цього кергонксонського Відділу час вакацій це справжній час жнив. Адже тільки впродовж двох вакаційних місяців цей, поневолі, невеличкий Відділ, має нагоду нав'язати контакт з широкими колами жіноцтва (та й не тільки жіноцтва), що відвідують Союзівку і проводять тут свої найкращі дні і тижні в році. Отож у недалеку вже липневу неділю на Союзівці, в її великій залі, відбудеться великий, вакаційний показ жіночої модерної (не історичної!) ноші. Двадцять дівчаток щоб повторити за Івасем - Ікером „двадцять красних панянок") покажуть широкій союзівковій публіці півсотні моделів, від купелевого плямового вбрання до вечірних суконь. Вакаційні та осінні моделі також будуть заступлені на цьому показі. Окремою атракцією показу будуть зразки пристосування української традиційної вишивки до модерного одягу, як для старших, так і для молоді. Крім показу пані - союзянки з Кергонксону готують ще якусь, досі строго бережену, атракцію яку мабуть відкриють на самій імпрезі. Знаємо лише, що показ моди проходитиме „на веселo" й що участь у ньому братимуть не лиш самі союзянки. А після показу, що є вже традицією Відділів СУА господині гоститимуть гостей кавою та солодким, „гом-мейд" печивом. Чи не варто для самого тільки цього показу прибути в той час на Союзівку?. Тим більше, що прибутком з показу плянують місцеві союзянки збільшити фонд будови місцевої церкви Пресвятої Трійці.

Ось дві вакаційні імпрези, два зразки корисної громадської праці на дозвіллі. Чи не варто їх наслідувати для добра громади і власної розваги?

Ірена Падох

Ювілейний заклик Головного Уряду Українського Народного Союзу звучить: „В пошані до старших — лицем до молоді!" Цей клич здійснюється на Союзівці від самих початків існування тієї нашої оселі. Тут шанують і поважають старших віком і заслужених союзових піонерів, але й присвячують велику увагу „цвітові народу та його красі" — нашому молодому поколінню, що на нього з надією звертаються очі всієї нашої спільноти. Н а ф о т о : учасники першого З'їзду працівників Союзівки, що відбувся тут восени минулого року. Це одні з тих, що продовжатимуть народну працю, започатковану основоположниками нашої організації 75 років тому.

НАШІ КРАСУНІ

(Місс Союзівки в рр. 1956-1969)

1. ТАМАРА САГАЙДАЧНА	(1956)
2. ЛЕСЯ ВАСЬКІВ	(1957)
3. ВАРВАРА СКРОВАЛА	(1958)
4. ДЗВІНКА КРАВЦІВ	(1959)
5. НАНА ОЛЕСНИЦЬКА	(1960)
6. ОРИСЯ МАЧУК	(1961)
7. ЛАРИСА РОГОВСЬКА	(1962)
8. МАРІЙКА КОМАРНИЦЬКА	(1963)
9. ВІРА КОТЕЛІВЕЦЬ	(1964)
10. КАМІЛЯ ГУК	(1965)
11. МАРІЯННА СУХЕНКО	(1966)
12. АНДРЕЯ КЕЙВІДА	(1967)
13. РОМА РОМАНЮК	(1968)
14. ОЛЯ ШУЯ	(1969)

„НЕМА - ТО, ЯК НА СОЮЗІВЦІ!"

ЛЬВІВСЬКА МОЛОДЬ ВРЯТУВАЛА ВІД ЗНИЩЕННЯ РЕШТУ СТАРОВИННОЇ ВЕЖІ

Молоді мистці - випускники та ініціятивна молодь Львова відкрили, що на вул. „Комсомольській" у підземеллі дому число 34 збереглись рештки старовинної вежі. Вони наполягли на тому, щоб правління міста погодилось на їхню пропозицію переобладнати підземелля з вежею під кафечи бар. „Радянська Україна" з 21 червня писала, що бар з допомогою архітектів уже обладнано: у тій напівкруглій вежі, поділеній на дві частини, „встановлені старовинні гармати, над дерев'яними столами — ліхтарі. Увагу привертають мужні карбовані обличчя воїнів Данила Галицького і напис, узятий з літописних джерел: „Ви славен, Львове, був, єси і будеш", а під написом — щити з цеховими знаменами кравців, будівельників і гончарів. З вікон верхньої частини бару відкривається вид на верхів'я Високого замку".

„Український День" у Лясаль Коледжі у Філядельфії

Відвідини для ширшої публіки — т. зв. "Open House", який Лясаль Коледж влаштовує кожного року, цього року припав на неділю, 27 квітня. Користуючись запрошенням, пересланим проф. Ю. Перфецьким, дорадником Слов'янського Клюбу, 98-ий Відділ Союзу Українок Америки використав цей день відвідин і оглядин Лясаль Коледжу для влаштування української виставки та проведення певної програми. Крім слов'янського клюбу, в цій імпрезі взяло участь ще 49 інших клюбів. Шкільна преса повідомила, що Коледж гостив коло 3,500 відвідувачів.

98-ий Відділ, який об'єднує молодих пань, провів, при співпраці президії Слов'янського Клюбу, інтенсивну підготову до свого виступу.

Наша програма відбулася в одній залі, удекорованій в стилі української вітальні. В ній були репрезентовані різні роди народного мистецтва. Крім кераміки, писанок, килимів, ікон, різьби та біжутерії, були виставлені стилеві вишивки, строї і т.п.

В межах програми відбувся цілоденний показ писання писанок. Українська музика з платівок створювала дуже милу атмосферу. Членкині Відділу виступали в різних своїх ролях в народних строях, або в суконках з вишивками. Наші пані частували численних гостей українськими стравами.

Коледжова комісія оцінила нашу програму та її виконання за найкращу з усіх і наділила нашим молодим паням першу нагороду. Також Департамент мов признав нашим паням і свою першу нагороду. Це взагалі був перший випадок в історії Лясаль Коледжу, щоб одна група здобула дві перші нагороди.

Усім паням цього наймолодшого 98-го Відділу СУА, які виявили особливо велику активність і жертвенність у підготові й проведенні програми, належить подяка і признання.

Стефанія Зиблікевич

ЩО СПІВАЮТЬ КОБЗАРІ

Вперше за багато років у Києві зібралась група кобзарів, які не живуть з концертів. Їхній цікавий концерт відбувся в переповненій залі будинку Опери та балету. Найстаріщим між кобзарів-бандуристів був 75-річний Олександер Маркевич із Білої Церкви. „Радянська Україна" з 26 червня інформувала, що всім дуже сподобався „Кобзарський марш" у виконанні Євгена Адамцевича й ін. речі, а також „гаряче була сприйнята „Дума про комсомол"... Концерт кобзарів відбувся з ініціятиви Українського Хорово-музичного Товариства. В репертуарі „були старовинні кобзарські думи і твори про наше сьогодення", большевицькі агітки.

40-річчя ОУН-ОДВУ в Сиракюзах

Відділи ОДВУ і Українського Золотого Хреста в Сиракюзах відзначили 40-річчя ОУН-ОДВУ незвичайно урочисто. Ювілейні святкування мали характер бенкету і концерту, відбулись 8 червня в Українськім Народнім Домі. На свято прибуло численно громадянство нашого міста, багато гостей з Рочестеру, Ютики й ін., які по-береги заповнили досить простору залю УНДому. Голова місцевого Відділу ОДВУ М. Середович, у ролі тостмайстра виступив з коротким словом, підносячи великі заслуги ОУН в житті українського народу та ролю і значення заслуженої Організації Державного Відродження України в ЗСА. Короткою мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів ОУН і ОДВУ.

Святкову промову виголосив ред. Я. Гайвас. Доповідь була дуже вдала, відзначалась цікавим підходом до поставленої теми, свіжістю і глибиною думок та силою переконливої аргументації. Справжньою атракцією свята був гостинний виступ ансамблю „Дунай" із Сант-Кетеринс, Канада. Ця молода, рухлива і незвичайно добре вишколена мистецька одиниця, нараховує понад 60 виконавців, зачарувала приявних своїми поодинокими продукціями. Ансамбль цей складається із дівочого, чоловічого і мішаного хорів й танцювальної групи. Кожна група має своє питоме мистецьке обличчя, кожна має свої незаперечні мистецькі вальори, голосово цілий хор добре презентується, а танкова група у деяких танках („Гуцулка", „Марина") прямо незрівняна. Диригентці хору п-і Павлович вручено китицю рож, захоплена публіка викликала мистецького провідника п. Бігуна, хореографа п. Самця і керівника музики п. Малаховського.

Після перерви розпочався бенкет молитвою пароха української католицької церкви, о. шамбеляна В. Середовича. Під час бенкету тостмайстер М. Середович відчитав ряд привітів. Вирізнити треба привіт від заслуженого діяча проф. О. Грановського і від проф. д-ра Б. Гнатюка, голови Централі ОДВУ. М. Середович привітав також приявних на залі репрезентантів організацій і товариств, яких було біля двадцяти. Зворушливим моментом під час бенкету було відзначення медалями заслуги членів-піонерів ОДВУ, якого довершив член Централі ОДВУ Я. Гайвас у товаристві п-і М. Повх, членкині Централі УЗХ. Відзначені були: Гавриїл Туркевич, І. Пігуляк, В. Осухівський, А. Костів, В. Прибила, О. Шмокалюк, І. Лущак, Л. Залеський і М. Дидик. Відзначено також двох заслужених членкинь Українського Золотого Хреста В. Матвійчук та Т. Шкляренко. Бенкет закінчено молитвою, яку провів парох укр. православної церкви о. П. Шпірук.

„Дунай" виконав ще кілька пісень і танців, і свято закінчено відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна". За так вдале свято належиться признання усім членам місцевого Відділу ОДВУ, жіноцтву із УЗХреста за працю і труди в підготовці бенкету, та головному кухареві М. Кривому.

Ярослав Величко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Пливаки готові до старту на одному із перших запливів змагань, переможці яких одержали медалі УНСоюзу та грамоти забезпечення в УНСоюзі від Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Ньюарку.

КОМУНО - КИТАЙСЬКА ПРЕСА ПОДАЛА з обуренням вістку про совєтський плян — сприяти створенню колективного пакту безпеки різних невтральних держав Південної Азії з виразним вістрям проти Комуністичного Китаю.

Управителі Союзівки, Володимир Квас і Данило Слободян, з „армією" працівників, затруднених в нашій оселі минулого літа.

НЮЙОРКСЬКА „КАРАВАНА"

В українській мові прийнялося перське слово „караван". Слова „каравана" ще яких п'ять років тому не існувало. За ці роки воно набуло права громадянства серед українців Америки й Канади. Мабуть, немає тут газети, яка б раніше чи пізніше не повідомила, що вже „Каравана" — співає!"

Мова про молодий український квартет „Каравану", що постав п'ять років тому в м. Ірвінгтоні під Ню Йорком. До його складу ввійшла молодь: композитор Михайло Длябога, співаки, музики і самодіяльні поети, творець мелодій Б. Бемко, який був мистецьким керівником, Л. Калинич і М. Гельбік. Підсилювана електричним струмом гітара, кілька бубонців ,вишколені, зіспівані, після довгих і втомлюючих тренувань голоси, та чутлива молода піяністка-акомпаніятор Марія Геча — це склад „Каравани". Квартет постав у Ірвінгтоні, але за останні успіхи його можна вже сміливо назвати Нюйоркським Українським Квартетом.

Чому іміґранти і їх нащадки з такою жадобою накинулись на сантиментальний безконечно довгий „Рушничок", мелодійні, але неприємно-сльозливі „Київські каштани" і навіть на російські пісеньки в українському перекладі, з заволзькими підвиваннями? Бо природа не терпить порожнечі. Якщо українські поети і композитори у вільному світі не творять нічого, або ж дуже мало в ділянці музики легкого жанру, то її привезуть на експорт з-за океану. При чому, привезуть часто в такій переробці, що годі й розібратись! Так було з „Піснею про Марічку", складеною українськими політичними засланцями в Сибіру — за кордоном її піднесено в іншому, зміненому цілковито, варіянті, як любовну пісеньку.

„Каравана", можливо, й сама не свідома того, в який наступ і, одночасно, протинаступ вона вирушила, а вирушила ця молодь у чудову мандрівку новими стежками української культури! Як у господарстві — все потрібне, так і у великому господарстві нашої музично-вокальної культури потрібні не лише опери, а й „Львівські ночі", „Недокурок", „Осіннє сонце" з прегарними словами М. Рильського, індуська травестія „Молитва до сонця" і прегарно змодернізована здібним композитором Б. Бемком лемківська пісня „Ой верше, мій верше". Не вгавали оплески цього року в залях у Рочестері, Пассейку, Сиракюзах, Боффало, Філядельфії, Торонті, Трой, Чикаґо і навіть аж у Міннеаполісі, куди літала талановита П'ятірка, і всюди в залях було повно молоді. Для народженої і зростаючої серед американсько - канадійських обставин української молоді, яка є одночасно і американською, або канадійською молоддю, дзвін гітари і легкозмінні ритми пісень, але українською мовою та ще здебільшого і з українською тематикою, це щось таке зрозуміле і своє, як для вродженого наддніпрянця „І шумить, і гуде", чи для народженого в Галичині „Гандзя". Є відомості, що й сучасній молоді в Україні подобаються пісні й виконання квартету „Каравана", виступи якого вже не раз передавались, заходами п. Володимира Сохана, через „Голос Америки" в Україну. Поточна українська закордонна преса багато разів, і завжди позитивно, відгукувалась на концертові турне „Каравани". Тижневик „Новий Шлях" з 31 травня ц. р., для прикладу, у фаховій рецензії, на жаль, підписаній лише ВЛ, вважає за дуже позитивне явище, що „Ансамбль працює над своїм власним, оригінальним репертуаром. Можна сподіватися, що з часом і досвідом цей репертуар буде щораз кращий. Примітивізація текстів пісень, головно жартівливих, надає пісням особливого ефекту і сприємливости у публіки, але примітивність тексту повинна бути тільки сповидна. При нарративному способі подачі пісні легкого жанру майстерність слова і глибина думки (при її формальній примітивності) це дуже важлива і нелегка справа".

Останнім часом із складу квартету вибув Б. Бемко, але вже на його місце прибув І. Шуган, відомий із театральних виступів у Ню Йорку. Оновлення кожного ансамблю важливе, а може від часу до часу й необхідне, як і оновлення поетично-музичної автури. Тепер „Каравана" підготовляє новий репертуар. І чим важче працюють М. Длябога, О. Гельбік, І. Шуган, Л. Калинич та піяністка Марія Геча, тим більше будуть вражені слухачі легкістю і красою їх співу та музики. Можна припускати, що нашу молоду „Каравану" будуть запрошувати не лише під час сезону, а і влітку — на табори молоді, на зустрічі земляств тощо, як це було на Літературно-Мистецькому Ярмарку в Ню Йорку, на з'їзді Яворівців на Союзівці, чи на балю випускників Рідної Школи в Клівленді. Сучасна „Каравана" послуговується не верблюдами серед пустельних пісків, а наймодернішими реактивними літаками: більшість її членів працюють, тож після радісного легкого концерту, не раз за сотні мель від Ню Йорку, треба ще встигнути в понеділок до буденних занять. Таке навантаження дійсно може витримати тільки молодь. Радіємо цією обдарованою молоддю й бажаємо найвищого лету в неосяжному небі української національної культури.

Леонід Полтава

Матура Школи Українознавства у Нюарку, Н. Дж.

Школа Українознавства у Нюарку існує вже довгі роки і належить до одної з найбільших і найкращих шкіл в ЗСА. Як і щороку, так і в цьому році ця Школа випустила нових абітурієнтів. Цьогорічна група була найбільшою в історії існування згаданої школи.

Іспит зрілости здали: Олександер Яворський, Олена Тилко, Христина Окрепка, Христина Сенежак, Стефа Король, Михайло Козюпа, Христина Гординська, Люба Генсьор, Юрій Чировський, Анна Курнявка, Нестор Голинський, Роксоляна Мицьо, Валерія Величковська, Андрій Стефанівський, Тарас Ліщинський, Ляриса Сиґіда, Марта Авдикович, Адріян Баранецький, Вірляна Ткач, Василь Гнатів, Орест Мандрусяк, Ляриса Мельник, Мотрія Шараневич, Віктор Яворський, Рома Ляшевич, Андрій Бурачинський, Орест Бігун.

З нагоди успішного закінчення Школи Українознавства влаштовано в суботу 8 червня ц. р. в Укр. Нар. Домі в Ірвінгтоні спеціяльне приняття для наших гордих градуанток-градуантів, їхніх учителів та родичів. Приняття влаштував спеціяльний Комітет „Рідної Школи" у Нюарку.

На приняття прибули горді із своїх дітей родичі. Засіли всі за гарно застеленими столами. Засіли і почесні гості за „президіяльний" стіл. Під оплески родичів і гостей увійшли на залю наші градуантки і градуанти.

П. Д. Ліщинський відкриває свято і просить до слова директора Школи проф. М. Чировського, який в короткому слові вітає своїх учнів і батьків, та просить до слова проф. Михайла Лисогора з Ню Йорку, інспектора Шкіл Українознавства при Шкільній Раді УККА. Проф. М. Лисогір передає привіт від д-ра Е. Жарського, голови Шкільної Ради, і говорить, що „раз добром налите серце — не прохолоне". Значить, що заціплена любов до рідного народу тим дітям в тій школі залишиться назавжди. Проф. М. Лисогір роздав при цій нагоді нашим градуатам свідоцтва.

В імені абітурієнтів говорив Нестор Голинський. Від батьків забрав слово д-р Ярослав Ляшевич. П. Нестор Ходновський виступав з рамени нюаркської „Рідної Школи". Проф. Д. Горняткевич, бувший учитель і директор школи, промовив до своїх бувших учнів, згадавши приємно проведені з ними хвилини — зворушений дякував їм, що не забули за нього. Говорили дальше: д-р Кость Кисілевський і пані Люба Коленська, опікунка кляси абітурієнтів.

Все було гарно. Було що з'їсти, гарно застелені столи. Був і так званий стіл „Президії" і за тим столом почесні гості. Бракувало тільки за тим столом духовного провідника, бракувало там священика. А на мою думку ,там повинен був бути священик, тому, що цю імпрезу влаштовувала школа, школа українська, для українських дітей. Про це аранжери згаданої імпрези повинні були подбати. А якщо були в цьому якісь перешкоди, то тут хтось з тих аранжерів повинен був подбати, щоб перед обідом провести молитву. В гарній, культурній українській християнській родині перед обідом всі стають і батько проводить молитву. Це саме повторюється і після обіду.

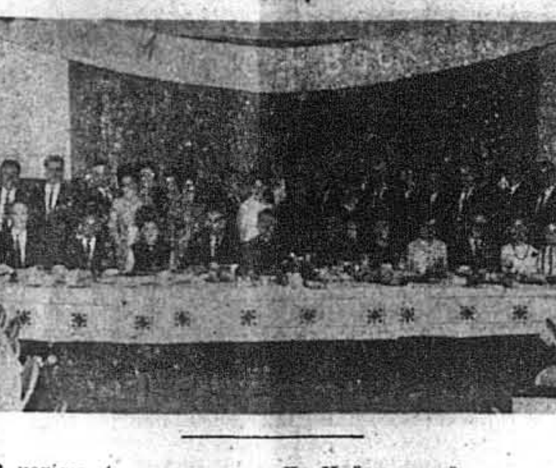
На превеликий жаль, не було цього на згаданій імпрезі. На превелике здивування, не чули ми навіть згадки про Бога ні в одній промові промовляючих. Було говорення, як трудились всі, щоб дочекатись того дня. На жаль, ніхто не згадав, що таки при Божій допомозі того дня ми дочекались.

Слова на устах людини з порожньою душею, це вивіска над дверима нечинної порожної крамниці. Слова людини важні лише тоді, коли вони випливають із її виповненого змістом духового нутра.

Тих кілька слів нехай стануть пересторогою на подібні явища в майбутньому. Нехай не виглядає так, що прийшли, наїлись, напились, похвалились і пішли.

Петро Мельник

Спільне Свячене Українських Організацій Визвольного Фронту в Асторії

В неділю 4 травня ц. р. в домі СУМА в Асторії з ініціятиви 25-го Відділу ООЧСУ, спільно з Жіночою Організацією ОЧСУ та Організацією СУМА, після підготовки спільним комітетом, улаштовано перший раз в Асторії Спільне Свячене для членства й гостей. При накритих столах із синьо-жовтими квітами засіло членство й гості у вщерть виповненій залі. За президіяльний столом були о. парох Б. Андрейчук, ЧСВВ, та о. Іляріон Бенедик, ЧСВВ, представник ГУ ООЧСУ д-р В. Нестерчук, керівник свяченого мґр. Вол. Левенець, п-ні Люба Чайковська, ред. Данило Чайковський, п-ні Анна Піх, голова ОЖ ОЧСУ в Асторії, Вітюк Іван — булавний Юнацтва СУМА в Асторії, проф. Пауліна Данчук, Василь Наум — голова 35 Від. ООЧСУ й інші.

Свячене відкрив голова ООЧСУ Вас. Наум, попросивши о. пароха Б. Андрейчука посвятити дари, що він вчинив при співі Христос Воскрес. Парохові асистував господар Дому Ст. Ковалівський. Далі зустріччю провадив мґр. Вол. Левенець, який вказав на значення збереження наших Великодніх традицій, яких ворог не дозволяє зберігати на Рідних Землях, а потім бажав присутнім смачного. Після їди п-і Люба Чайківська виголосила гарну доповідь про українські Великодні звичаї. Привіт від ГУ ООЧСУ виголосив секретар ГУ ООЧСУ д-р Вол. Нестерчук із закликом до кращої гуртовної праці української громади в Асторії в рамцях Українських Організацій Визвольного Фронту, зокрема в ООЧСУ. Отець парох Б. Андрейчук та о. Іляріон Бенедик подякували організаторам за гарно уряджене Великодне Свячене, яке навіяло їм рефлексії з наших Великодних звичаїв у Рідному Краю й Канаді. Ред. Д. Чайковський теж виголосив у веселій формі коротеньке слова. Професор Школи Українознавства СУМА в Асторії п-ні Паулина Данчук вказала на значення плекання українських традицій та навчання українознавства для української молоді, закликаючи родичів посилати дітей на навчання до школи, якої мета є зберегти їх при українстві. Господар свяченого мґр. Вол Левенець між промовами представляв головний стіл та представників організацій, як Мик. Хоманчука від 5 Від. УНС-у, Т. Кострибу й Ів. Луцика від Укр. Народної Помочі, Ів. Вітюка від СУМА та „Провидіння" з Асторії, п-ю Ст. Наум від Укр. Жіночої Допомогової Організації з Асторії, д-ра Ол. Соколишина від „Вісника" ООЧСУ, Ів. Дзядів а від Укр. Спортової Громади та інших. Це було переплетене виступом сумівської молоді у вишитих блюзочках, які виконали ряд українських пісень. Молоді сумівки: Мирослава Левенець, Дарія Бойко, Богдана Вітюк, Віра Гаврилюк, Юлія Кострибa Леся Галатин й інші гарно пописувалися під оплески присутніх. Отець парох передав привіт від о. протоіґумена М. Когута, ЧСВВ, який тоді був захворів. На закінчення мґр. Вол. Левенець подякував всім присутнім за участь, зокрема пп. Васелинчукові та Пахульському за їх жертви в м'ясивах та паням з ОЖ ОЧСУ під керівництвом п-і Анни Піх за гарно приготоване. Свячене як також М. Сентону та батьківському Комітетові з його головою Ст. Ковалівським — за допомогу в організуванні імпрези. На закінчення о. парох провів молитву, а Вас. Наум подякував за участь. Опісля Осип Старостяк зробив при головному столі спільну знимку на тлі напису „Христос Воскрес" на прапорів. О. С.

У „Веселці" розпочався друк нової оперети для молоді „Лісова Царівна"

Джерзі Сиcтl, Н. Дж. — У Видавництві УНСоюзу „Свобода" вийшло з друку, трикольорове вакаційне число журналу для дітей „Веселка", з червня - липня, на 24 сторінки, як ч. 5-7, з обкладинкою Якова Гніздовського та М. Дмитренка. У числі опубліковано оповідання Вол. Мацькова „Володкові їжачки", закінчення оповідання Мих. Маморського „Добродійний вулкан", казка „Бичок чи баран", прегарно ілюстрована Галиною Мазепою, н р и р одзнаца розповідь Д. Лагоди „Австралійські сороки" та ін. Свої вірші для дітей опублікували автори: Роман Завадович, Міра Гармаш, Діма, Катерина Перелісна, Г. Чорнобицька, Б. Данилович. У цьому збільшеному числі „Веселки" є також „Веселочка" — сторінка для малят, уривки листів з таборів, загадки, жарти тощо. В цьому ж числі розпочато публікування оперети для дітей і молоді під наг. „Лісова Царівна", лібретто Леоніда Полтави, музика композитора проф. Василя Овчаренка з Маямі на Фльориді. Оперета - казка присвячена різдвяній тематиці, надрукована перша дія з усіх трьох дій, текст і ноти, з багатьма сольовими і хоровими точками. Друк оперети „Лісова Царівна" на сторінках „Веселки" розрахований так, щоб твір було повністю опубліковано ще перед різдвяно - новорічним сезоном. Вакаційне барвисте число „Веселки" по-мистецькому оформили, крім уже названих, мистці: Роман Василишин - Гармаш, Едвард Козак, Юрій Козак, Богдан Божемський, Н. Мриц, Петро Холодний. „Веселка" виходить у співпраці з Об'єднанням Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 15.

М. Дуцилович, Філядельфія	$ 20.00
Збірка на поминках бл. п. Є. Білецького, Ню Йорк	10.00
І. Кровицький, Дірборн	8.00
С. Малиновський, Ст. Леонард	8.00
Ю. Чопівський, Зіон	5.25
І. Павловський, Боффало	5.00
В. Ганицький, Боффало	4.00
Я. Головач, Торинґтл	4.00
В. Доляк, Асторія	4.00
Г. Турчак, Феніксвілл	4.00
Л. Храплива, Ню Йорк	4.00
І. Бобецький, Ню Йорк	3.00
А. Ваґиш, Юніон	3.00
І. Ващук, Дірборн	3.00
П. Господарець, Юніондейл	3.00
І. Децик, Віллімантик	3.00
П. Дубинецький, Парма	3.00
К. Іванко, Маямі	3.00
В. Кардацук, Чикаґо	3.00
М. Ковальчук, Честер	3.00
д-р О. Коропей, Повтакет	3.00
К. Липка, Вунсакет	3.00
А. Ліхацький, Рочестер	3.00
Л. Ломиш, Данкірк	3.00
Р. Мацьків, Клівленд	3.00
В. Мельничин, Джорджтавн	3.00
І. Назар, Дедгам	3.00
Х. Павлик, Лонґ Айленд Сиcті	3.00
В. Палідвор, Ню Йорк	3.00
С. Петричка, Чикаґо	3.00
П. Сахаревич, Лондон	3.00
д-р В. О. Семків, Тілс	3.00
А. Сумик, Ню Йорк	3.00
М. Чавс, Рочестер	3.00
д-р О. Якимів, Кентон	3.00
А. Яріш, Рочестер	3.00
А. Артимович, Чикаґо	2.00
М. Бундик, Літтл Фоллс	2.00
М. Бучак, Скенектеди	2.00
О. Горбачевська, Янґставн	2.00
П. Гула, Чикаґо	2.00
М. Дідик, Олд Фордж	2.00
П. Дяків, Ст. Кетринс	2.00
Б. Кіпібіда, Торонто	2.00
М. Козак, Ню Йорк	2.00
С. Костик, Ню Йорк	2.00
І. Кошарюк, Бруклин	2.00
О. Кулицький, Ню Йорк	2.00
М. Миронюк, Дітройт	2.00
Г. Нога Брентфорд	2.00
А. Петрик, Смокі Лейк	2.00
М. Попович, Таунтон	2.00
В. Рондяк, Ню Гейвен	2.00
С. Сенишин, Драмгеллер	2.00
З. Ярема, С. Плейнфілд	2.00
С. Яремішин, Амстердам	2.00
Ю. Бідочка, Судбури	1.00
І. Бойко, Палатайн	1.00
С. Бурий, Сейлем	1.00
М. Василишин, Рочестер	1.00
Ю. Ватаманюк, Чикаґо	1.00
М. Вилка, Торонто	1.00
С. Винярський, Петерсон	1.00
П. Гірняк, Чикаґо	1.00
Д. Гнатів, Пітсбурґ	1.00
І. Ґеба, Стетен Айленд	1.00
М. Дачкевич, Чикаґо	1.00
М. Дорош, Торонто	1.00
Н. Дуда, Ст. Кетринс	1.00
Д. Зінь, Віндсор	1.00
М. Кіцера, Мейфілд	1.00
Ю. Кравець, Ріджвуд	1.00
Д. Коник, Ст. Кетринс	1.00
М. Ласка, Гемтремк	1.00
М. Марунчак, Монтреаль	1.00
М. Микитинський, Рочестер	1.00
о. І. Покотиленко, Чикаґо	1.00
інж. Б. Попович, Лейквуд	1.00
А. Прокопюк, Чикаґо	1.00
Д. Пукаль, Торонто	1.00
С. Рудий, Боффало	1.00
А. Сабатович, Рочестер	1.00
М. Сокалюк, Арнольд	1.00
Е. Скоцко, Сілвер Спрінґ	1.00
А. Серединський, Ню Йорк	1.00
М. Сташишин, Бруклин	1.00
М. Стурік, Сиракюз	1.00
В. Терлецький, Дірборн	1.00
О. Урбанський, Парма	1.00
В. Федик, Іст Орандж	1.00
М. Федор, Флемінґтон	1.00
М. Хитра, Елізабет	1.00
А. Цвях, Асторія	1.00
В. Циган, Філядельфія	1.00
М. Чайковська, Монтреаль	1.00
І. Чорній, Бруклин	1.00
М. Янощак, Глен Овкс	1.00
П. Ясінський, Торонто	1.00
Д. Баран, Монтреаль	0.93
В. Протасюк, Монтреаль	0.93

НОВА КНИЖКА МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

(Закінчення з стор. 2-ій)

и колоссям пшеничним одбивають, а очі соняшним променем палають. А на голові намітка з цвіту барвінкового красується, і вона плахтами сдвабними милується".

Юрій Клейовий назвав передмову до нової Понеділкової книжки „Розмовами з батьківщиною". Це не тільки розмови, це візія батьківщини, — автор в кількох новелях у сні живе в Україні і переживає разом із матір'ю, сестрою та першою своєю шкільною любов'ю всі ті нещастя, які спіткали український нарід на його рідній землі.

Кожний тямущий читач побуває разом із Миколою Понеділком в Україні, коли читатиме найновішу його книжку, видану дуже дбайливо і прикрашену мистецькою обкладинкою й чудовими ілюстраціями Галини Мазепи, які талановито доповнюють текст книжки.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД СМЕРТИ

бл. п.

МАРІЇ ОЛЕКСИН

дня 6 липня 1969 р. о год. 1-ій по пол. в КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО відправиться

НАДГРОБНА ПАНАХИДА

на яку запрошує

Ж. ОЛЕКСИН і РОДИНА

На невянучий вінок на могилу Вчительки бл. п. МАРІЇ ОЛЕКСИН

вплатили:

1. На Т-во „Мати і Дитина" Вчителі Школи Українознавства „Рідна Школа", Клівленд $ 30.00
2. На Сиротинець СС. Василіянок, Філядельфія
   8 Відділ Укр. Золотого Хреста, Клівленд 20.00
   Волод. і Микола Кавки 10.00
   Катерина і Марія Поповичі 5.00
3. На Т-во „Діточа Література":
   С. і І. Фурі і Родина 25.00
   по $10.00: Г. Кравців, І. і В. Шкіи, А. і П. Сатурські, о. О. Трієва, Я. Сидір, О. і М. Дуби, В. і П. Поліщецькі — разом 70.00
   по $5.00: І. Іванишини і М. О. Гуки 10.00

Разом $170.00

Жертводавцям „Слава"!

Ж. Б. Олексин і Родина

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ВДОМА ДЕБАТУЮТЬ — У В'ЄТНАМІ БОРЯТЬСЯ

В Америці продовжуються дебати про потребу чи зайвість американської участи в обороні Південного В'єтнаму перед комуністичною агресією, але немає дебат між американськими вояками в самому В'єтнамі, від постійного поготівля яких залежить доля не тільки тієї далекої країни, але може залежати й доля цілого далеко-східнього обширу. На фото: відділ американських вояків у Південному В'єтнамі очищує терен від комуністичних агресорів.

Донька Ніксона Тріша репрезентує його на інсталяції князя Валії

Лондон. — Старша донька президента Ніксона Тріша прибула три дні тому до Лондону й замешкала в американського амбасадора, Волтера Анненберґа. В минулий понеділок вона приділялася міжнародним тенісовим змаганням у Вімблтоні, але її офіційна місія — репрезентувати президента Ніксона 1 липня ц. р. на урочистій інсталяції 21 річного найстаршого сина королеви Єлисавети II і її чоловіка князя Филипа Единбурзького, як „князя Валії"; з тим титулом пов'язане офіційне визначення наступника британського престолу. Тому, що екстремні валійські націоналісти все ще „не визнають" злуки Валії з Англією з 1536 року, вони протестували й відгрожувалися проти тієї інсталяції в маленькому містечку Карнарвон на тамошньому 700-літньому замку. На ту урочистість запрошено 4.000 осіб, що їх розміщено по готелях у віддалі навіть 20 миль від названого містечка, що має 9.000 мешканців та не має одного модерного готелю. Кілька тисяч поліцистів з Лондону й інших міст змобілізовано задля особистої охорони королівської родини і Тріші Ніксон. Поїзд, яким їхала з Лондону королівська пара, зупинено на 50 хвилин подорожі, коли поліція отримала анонімову телефонічну пересторогу, що у поїзді знаходиться бомба. Два юнаки згинули від доморобної бомби, яку мабуть хотіли підкинути в Карнарвоні чи сусідстві. Та бомба розірвалась передчасно в їх руках за 46 миль від Карнарвону. Мільйони глядачів приділялось інсталяції на телевізорах.

МОСКОВСЬКА ІСТОРИЧНА ВИСТАВКА — ПІД ІМПЕРСЬКИМ ПРАПОРОМ

„Ізвєстія" з 26 червня повідомили, що в Москві відкрилась „Виставка древнеруссокого мистецтва", або „Виставка мистецтва Древньої Русі". „На виставку прислали 1600 експонатів найбільші музеї нашої країни". Українські чи білоруські історичні пам'ятки там виставлено поруч із пам'ятками московської — російської культури, при чому навіть із тих часів, коли ще не існувало ні Московського князівства, ані його пізнішого імперського утвору Росії.

СПОРТ
Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Чорноморська Січ" Нюарк — Н. Й. Штер, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в середу, 2-го липня, о год. 8.30 вечером на стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гарісоні, Н. Дж.

„Тризуб" Філядельфія — „Спартанс" Філядельфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в середу, 2-го липня, о год. 8.15 вечером на грищі Темпел Університету, де господарем змагань є „Спартанс".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 13-го ЛИПНЯ 1969 р.

MONESSEN, Pa. Піврічні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. залі на 2-ій вулиці, 213 Скуимекер Аве. Проситься чл. з Donova і West Newton прибути на ці збори тому, що є важні справи до полагодження та рівнож вибрати свої дивіденденої чеки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секретар.

Посмертні згадки

МОНАСТИРСЬКИЙ СТЕПАН, член Т-ва Українська Січ 39 Відд. УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер 24 травня 1969 р. проживши 82 роки. Нар. в с. Колиндяни, повіт Чортків. Похороном займилась родина Явних — кузин. Похорон відбувся 28-го травня 1969 р. і похоронено Покійного на Католицькому Цвинтарі в Джордан, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

МАРСЕЛЯ ЛЕСЮК, членка Т-ва Українська Січ Відд. 39 УНС в Сиракюзах, Н. Й., померла 23 березня 1969 р. проживши 77 р. Полишила у смутку дочки: Степанію і Марію, сина Йосифа та 3 внуків. Похорон відбувся 25 березня 1969 р. в Тлінні Останки спочили на Католицькому Цвинтарі церкви св. І. Хрестителя. Покійну поховано при участи родини, приятелів і союзовців.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

У НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА ЗАМОВИТИ:

1. Леонід Полтава: **АННА ЯРОСЛАВНА** — Лібретто до опери на 3 дії в 5 відслонах. Музика: Антін Рудницький:
2. **ПРОГРАМА** (великий формат): Історична довідка про Анну Ярославну, королеву Франції. Слово від Спонзора. Переказ сюжету опери. Біографічні дані про авторів і виконавців. Багато ілюстрацій. Сторінки для автографів.

Ціна $1.00

Замовляти — "SVOBODA"
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

„СОЮЗІВКА"

ОСЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

приймає вписи дітей
у віці від 7 до 11 років
— на —
ДИТЯЧУ ОСЕЛЮ
яка триватиме

для ХЛОПЦІВ — від 13-го липня — 3 серпня 1969 року

По ближчі інформації та за аплікаціями до виповнення, прошу зголошуватись на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Аплікація на прийняття
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Н. Й.
від 3-27 СЕРПНЯ 1969 року

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
Вік: .... Член УНС, Відділ: ....

Знання української мови:
СЛАБО ☐ ЗАДОВІЛЬНО ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $..............
(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

1894 - 1969
У СІМДЕСЯТП'ЯТРІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СТАНЬТЕ ЙОГО ЮВІЛЕЙНИМ ЧЛЕНОМ!

Різне

Business Opportunity

Funeral Directors

ТАРЗАН, Ч. 6208. Скидають скриню з харчами.

Що ви думаєте, генерале Ітсе? Іто хоче використати цей парашут і скочити!

Повітря у кратері неначе спокійне, Тарзане. Ми скинемо вантаж харчів на випадкову потребу і перевіримо повітря в долині.

Тарзане, воно не виглядає небезпечно!